

Bu sabahki haberler

Moskovaya göre: Bütün cephelerde Almanlar ric'at ediyor

Moskova, 20 (A.A.) — Bütün cephe boyunca Alman ric'atı devam etmektedir. Ruslar ilerlemekte, külliyetli harp malzemesi ve esir almaktadırlar. Londra, 20 (A.A.) — Kuzeyde bütün cepheelerde ilerlemekte ve tazyikine devam etmektedir. Dün gece neşredilen en son Rus tebliği Moskova civarında ve Donetz bölgesinde karlı muharebeler olduğunu bildirmektedir ve Rusya ve Tanrıya ılgal etmişlerdir, cephelerde Grel'in 30 kilometre yakınında mühim bir demiryolu birleşme noktasına yaklaşıyorlar. İlerlemekte, cephelerde Denez'de Harkofa doğru ilerleme devam etmektedir. Finlandiya cephesinde taarruza kalkkan kuvvetler 134 üncü Alman alayını tamamen imha etmişlerdir.

Bu sabah Rus İstihbarat bürosunun neşrettiği bir tebliği 11 ile 18 İkkanun arasında yalnız Moskova cephesinde Almanların 8 tayıyare, 219 tank, 48 zırhlı otomobil, 1093 tüfek, 3783 kamyon zağı etdiklerini ve gene yalnız cephenin bu kısmında ölü ve yaralı olarak 22.000 zabıt ve asker kaybetmişlerdir bildirmektedir.

Filipin adalarında muharebeler şiddetlendi

Vaşington 20 (A.A.) — Vaşingtonda neşredilen bir tebliğde Filipinlerde muharebelerin yeni şiddetlendiği bildirilmektedir. Japonlar Panay adasındaki lloilo şehri yeniden bombalamışlar ve Wake adasına da iki yeni hava taarruzu yapmışlardır.

Malezyada vaziyet
Londra 20 (A.A.) — Singapurda neşredilen tebliğde göre Malezyada sükunet vardır. Britanya tayıyareleri Çin denizi ve düşman arazisi üzerinde keşif uçuşları yapmışlardır.

Penang kıt'alarımız tarafından şaltılmıştır. Malezyanın şimalinde Japon ilerleyişi ağır olmuştur. Britanyalılar yeni mevzilerine yerleşmek için vakit kazanmışlardır.

Hong - Kong'un akıbeti
Londra 20 (A.A.) — Hong - Kong'ta kat'ı vaziyet meşhurdur. Japonlar ehemmiyetli miktarda asker çıkardıklarından ve dün sabahtanberi yeni bir mesaj alınmadığından adanın işgal edilmiş olması muhtemeldir.

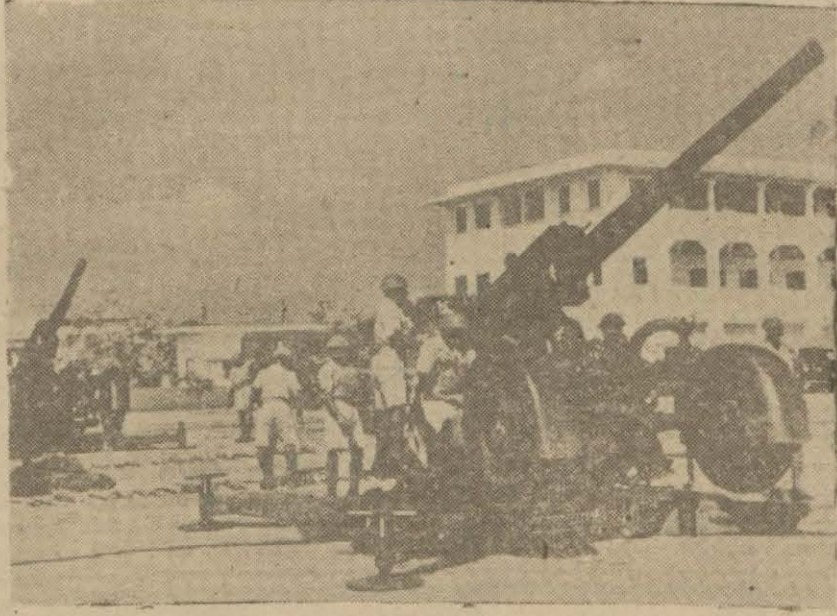
100 İtalyan tayıyaresi İngilizlerin eline geçti

Londra 20 (A.A.) — Libya harekâtı başladığındanberi düşmanın 12 hava meydanı ve 70 tahrib edilmiş tayıyaresi elimize geçmiştir. Diğer taraftan İtalyanlar ric'at ederken 100 sağlam tayıyare bırakmışlardır.

Dahiliye Vekili şehrimizde
Dahiliye Vekili Faik Öztürk bu sabahki Ankara ekspresle şehrimize gelmiştir. Vekili İstasyonda Parti, Vâzîyet, Belediye erkânı tarafından karşılanmıştır.

REVEYON Noel ve Yılbaşı geceleri TAKSİM BELEDİYE GAZİNOSUNDA

Çok zengin kottiyon ve sürprizler Masalarınızı evelden temin ediniz.

Hong - Kong'da İngiliz hava dafii bataryaları

Müttefiklere göre "Penang tahliye edildi,"

Hong - Kongta vaziyet vahim

Manilla'ya şiddetli hava akınları yapıldı

"Bir Japon nakliye gemisi batırıldı,"

Singapur 19 (A.A.) — Hong Kongta mühim miktarda Japon kuvvetlerinin ihraçı üzerine adada şiddetli muharebeler cereyan etmiştir. Vaziyetin vahim olduğu selâhiyetli kaynakları bildiriyor.

Penang tahliye edildi
Londra 19 (A.A.) — İngiliz kıt'aları Penangı tahliye etmişlerdir. Garibon telefat vermeden çekilmişlerdir. Haber aynabildiğine göre, sivil ahali Penangda kalmıştır.

Manillada
Manilla 19 (A.A.) — Japon tayıyareleri, öğleden sonra teşkiler halinde şehrin üzerinde uçuşlardı. Tebliğde, ilk teşkilin 24 tayıyarelik ve ikinci teşkilin 9 tayıyarelik olduğu söylenmektedir.

Şiddetli çarpışmalar
Londra 19 (A.A.) — Resmî bir kaynaktan teyit edildiğine göre, Hong - Kongta (Devamı 5 inci sayfada)

Japonlara göre "Hong-Kong adasına hakimiz,"

Malezyada vaziyet Japonların lehinde

Japonlar 4 noktadan adaya çıktılar

Japon kıt'aları şehrin merkezinde

Tokyo, 19 (A.A.) — İmparatorluk umumî karargâhının tebliğinde Japonların muvaffakiyetle Hong - Kong'ta karaya çıktıkları kaydedilmektedir.

Domei ajansı Kaulum'dan aldığı bir habere atfen çıkış hareketinin 18 İkkanunda saat 22 de yapıldığını tasrih etmektedir. Çıkış Hong - Kong adasının şimali şarki kısmının üç noktasında ve garbde bir noktada yapılmıştır.

Hong - Kong'da karaya çıkan Japon bahriye ve kara kıt'aları Kaulum'a yerleştirilen Japon batayıyarelerinin şiddetli ateşle himaye edilmiştir. Düşman bu ateşe mukabele etmiştir.

Japon kuvvetleri Hong - Kong'un (Devamı 5 inci sayfada)

Millî korunma kanunu

Hükûmete selâhiyetler veren yeni kanun dün Mecliste müzakere ve kabul edildi

Kanun mecliste görüşülürken meb'uslar bazı temennilerde bulundular

Buğdayların tevzi işi

Ticaret Vekili temennilere cevablar verdi

Mazhar Müfid, kanunun tatbikatile meşgul olacak kim - selerin iyi intihab edilmesini istedi

Ankara, 19 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Şemsettin Güneş'in reisliğinde toplanmıştır.

Alman ve Sovyet tebliğleri

Berlin 19 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Düşman taarruzlarını terdederken, şark cephesinin muntelif kesimlerinde anudane harekâtler inkişaf etmiştir. Düşman (Devamı 5 inci sayfada)

Başvekil Ankarada

Adana, 19 (A.A.) — Başvekil Dr. Refik Saydam bugün saat 11 de Ankaraya hareket etmiştir.

Ticaret Vekili Mümtaz Ökmen makamında

Celsenin açılmasını müteakib Ticaret Vekili Mümtaz Ökmen kürsüye gelerek evrak arasında muvakkat encümenin müstaceliyetle müzakere (Devamı 5 inci sayfada)

Yeni kanunla hükûmete verilen bazı selâhiyetler

El koyma kararlarının tatbikatını kolaylaştırmak maksadile Vali ve Kaymakamlara arama selâhiyeti verildi

Ankara, 19 (Hususi) — Mec - liste müzakere edilen ve kabul olunan milli korunma kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun şu iki mühim maddeleri içermektedir: 1 — Halkın ve milli müdafaanın ihtiyaçları için milli korunma kanununun hükûmete verdiği el koyma selâhiyetini tamamlayıcı ye - ni unsurlarla kuvvetlendirmek. 2 — El koyma kararlarının tatbikatını kolaylaştırmak maksadile vali ve kaymakamlara arama selâhiyeti vermek. Gelecek hafta başında neşrolunarak tatbikina geçilecek kanun esaslarına göre hükûmet halkın ve milli müdafaanın her nevi madde (Devamı 5 inci sayfada)

Askerî vaziyet

Uzakşark vaziyetini müttefikler lehine çevirecek çare Amerikan donanmasının Filipine gelebilmesidir

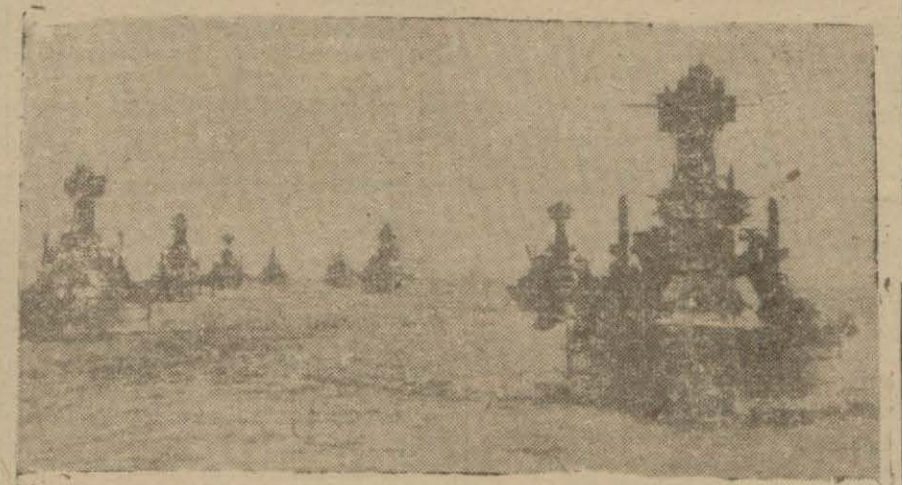
Almanlar Sovyet kuvvetlerini küçümsemekte devam ederler, Sivastopolu almazlar ve muayyen hattan daha gerilere çekilirlerse altı aydanberi sarfettikleri emeklerin boşa gitmesinden korkular

Yazan: Emekli general K. D.

17 ve 18 Birincikânun tarihli haberlere göre muhtelif harp cephe ve sahalarının bugünkü durumu şu suretle özetlenebilir:

1 — Pasifikte ve Uzakdoğu sahasında:

Japonlar, Uzakdoğu harbinin başladığı 7 Birincikânundanberi Felemenk Hindistanına taarruz etmişlerdir. Buna rağmen, Filipin adaları Avustralya ve Malaka yarımadası arasında bulunup Sumatra, Cava, Borneo, Seleb, Molük ve Yeni Gine adalarını ve bu adaların husule getirdiği 19.000.000 kilometre kare arazi üzerinde 54 milyon nüfusu muhtevî bulunan Felemenk Hindistanı hükûmeti elinde bulundurduğu birkaç yüz tayıyare ile ayrıca küçük ve muntazam bir filo ile Singapur, Java, Borneo ve Borneo adasının şimal batısına ve şimali kenarlarında bulunan Japonlar ve nakliye gemileri Hindistanına aid Anambas takım adalarının bombardımanı başlatmışlardır. Her halde zaahir bu hareketin amacı o man etmişler ve 16 sında da İngiliz Borneosunun bata cenubundaki yamun kıt'aları ile Sarawak muntakası sa -

Amerikanın Pasifik donanması

hâlinde kâin Miri mevkiine bir çıkarma yapmışlardır. Bu hareketin nasıl bir inkişaf gös - terdiğine dair henüz hiç bir taraftan esaslı bir haber verilmemiştir. Yalnız (Devamı 6 inci sayfada)

Çok mühim bir eser

Bugünkü uzakşark harbine sebep olan topraklar ve buralardaki Çinliler, Japonlar, İngilizlerle Amerikalılar

Siyasi mahfelleri, bar ve sefahathaneleri, lokantaları, ticarethaneleri, meyhaneleri, zenginleri, fakirleri, âdetleri ve ananeleri ile bugünkü Hong-Kong, Kanton, Nankin, Pekin, Mançuko

Pazartesiye başlıyor

Hergün

Fin, Macar ve Rumenlere harb Açan İngiltere Acele mi etti?

Ekrem Uşaklıgil

Rusyanın 14 gündenberi ya pılmakta olan ardış teşeb. büseler rağmen Japonya karşı har be girişimeceği anlaşıldıktan son ra.

İngilterenin Finlandiya, Ma caristan ve Romanya gibi fi len muhasama haline gelmesi ne asla imkân mevcud ol myan üç Avrupa devletine na zari bir harb ilân etmekte biraz acele göstermiş olup olmadığını dü şünmeye sıra gelmiş gibi görünüyor. Fakat bunu yaparken munsif olmak için bugün bildiğimiz hâdiseleri mu vakatten bir kenara bırakarak her şeyden önce kararın verildiği sıra larında mevcud vaziyeti gözönüne al maktığımız gereğidir.

Almanya'yı Avrupanın mutlak hâ kimi yapan dövrüslerin bitmesin den sonra İngiltere hesabına zafere erişebilmek için ancak iki ümidin kalmış olduğunu biliyoruz. Bu iki ümidten birincisi Ablukayı, ikincisi de Amerika ile Rusyanın fili yardımlarını kazanmaktır.

Abluka yavaş yavaş tesirini gös termeye başladı. Fakat bu tesirleri azaltmak için zamanla faydası arta cak mahiyette karşı tedbirlerin alındığı da görüldü, hattâ cebri e kim usulünün her memlekette en son genişliğe götürülmesi sayesinde Avrupanın yiyecek sıkıntısından e bedi olarak kurtulacağını iddia e denler bile oldu. Bununla beraber yiyecek sıkıntısı kalmasa bile başta petrol, kauçuk, bakır olmak üzere ilk maddede darlığı devam edecek. İngiltere Ablukayı azıtmadı. Bilakis elinden geldiği kadar sıkı tuttu. Aynı zamanda da ikinci ümidini teş kil eden Amerikan ve Rus yardımla rını temin etmek için bütün kuvvetiyle çalıştı.

Amerikadan bahsetmeye lüzum yok, muharebe yolunda gelişmesi gözlemlerimiz önünde oldu. Fakat Rusya etrafında cereyan etmiş olan hareketler gizli kalmıştır. Muhare be bittikten sonra da bir müddet ihtilâflı kalacaktır.

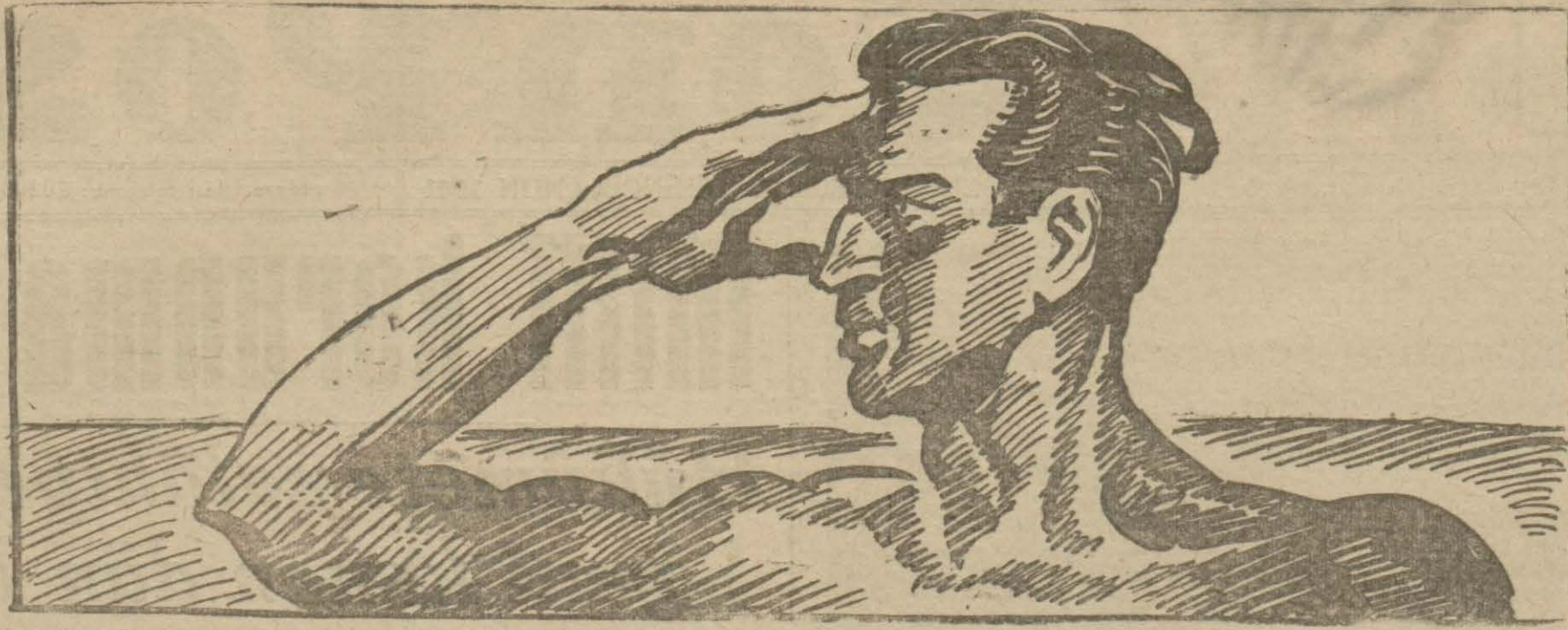
Almanyanın iddiasına göre Rus ya İngiltereyle anlaşmıştı, komşusu na saldıracaktı. O muazzam ordu sunun bu bilgimizin ölçü dahilinde yetistirmesinin, hâli durumunu ile hudud boyunda toplanan tek sebebi buydur.

Rusyanın iddiasına göre ise Mos kova komşusuna saldırmayı hiç bir zaman düşünmemiştir. Aldığı ted birler hep ihtiyatlı bulunmak arzusunun doğmuştur. Almanyanın it hamları tamamen esaslıdır.

İngiltereye gelince, son yılların bazan Alman, bazan Rus taraftan politikaları üzerinde mülâhazalar da bulunmaya lüzum görmüştük ya. nız Rusyanın Almanya ile anlaşma sından sonra bile Polonya, Finlandiya, Baltık devletleri, Romanya hâ diselerine rağmen bu memleketle bozuşmaya gitmemesinin hiç değil se gelecek günlerde bu kuvvetten bir istifade beklemiş olduğunu gös terir, nitekim bu istifade imkânı da en sonra belirmiş ve üstelik Rusya nın beklediğinden çok kuvvetli ol duğu görülmüştür. Bu vaziyette Al man orduları ile elele vererek, han gi sebepler ve saikler altında olu ru sa olsun Rusyaya karşı harbetmekte devam eden Finlandiya, Romanya ve Macaristan ile İngilterenin sulh içinde yaşaması, başta ümidini ta hakkuk ettiren Rusyanın talebini ka bul etmekten çekinmesi güç olurdu.

Garib görünebildi, İngilterenin al dığı karar vaziyete normal bir şekil verdi. Fakat şimdi Anglo - Sakson Japon harbinde Rusyanın aldığı va ziyetten sonra görünüyor ki, umumî kararlar kadar tehir edilmesi müm kin olabilecekti. Rusya için bile belki fayda verebilirdi. Şimdi Ja ponyanın Rusya ile Muhver arasın-

Resimli Makale:

Zamanın önünde yürüyeblmek için sarfedeceğimiz emek, çekeceğimiz yor. gunluk ne kadar çok olursa olsun mutlaka karşılığını getirir, mükâfa. tını verir, fakat zamanın gerisinde kalanın uğradığı kaybı telâfi edecek bir çare henüz keşfedilmemiştir.

Kendilerinden geride kalanları düşünerek, arasıra dönüp onlara bakan adamlar bu hareketi ancak bir kayıp karşısında teselli ihtiyacını duyduk. ları zaman yaparlar ve bu hareketi yapmakla da yeni bir vakit kaybına uğramış olurlar, hayatın kıymetini bilen adam daima öleriye bakan adamdır.

Şehir Haberleri

İlk okullarda gün nöbetçiliği doğru görülmedi

Vekâlet, şimdi olduğu gibi bütün öğretmenlerin tenef - füsleri talebe ile geçirmelerini doğru buluyor

Bir müddet evvel yapılan başöğ retmenler toplantısında okulların inzibat vaziyeti tetkik edilirken, öğretmenler arasında tekrar gün nöbetçiliği ihdas edilmesinden ba zı hâle bazı temennilerde bulunulmuş ve keyfiyet Maarif Vekillğine arz edilmiştir.

Maarif Vekilliği, Maarif Mü - dürülüğü vasıtasıyla başöğretmenlere aşağıdaki mektubu göndermiştir: «Bir okul kadrosunda çalışan bü - tün öğretmenlerin tenefüslerinde va zife almaları bugünkü ilkokulları - mızın en kuvvetli cephesini teşkil eder. Bu sayede öğretmenler gerek kendi okutukları sınıfları, gerek se öteki sınıfların talebesine hergün temas etmek, onların beden ve ru hi hususiyetlerine vâkıf olmak, on larla hemhal olmak ve oyunlarını organize etmek imkânını elde et - mektedir. Bu temasın terbiyevi tesirleri sınıfta ve derslerde yapılmış tesirlerden daha az değildir.

İstanbul başöğretmenleri tarafın dan ileri sürülen mahzurlar bizim nöbet usulüne dönmemizi icab et - tirecek kuvvete değildir. Sigara iç - cenler gene zamanlarının büyük bir kısmını tenefüşhanede geçirebilir ler. Tedris vasıtası hazır değil ise sa bahleyin ve öğle tenefüslerinin bir kısmında yapılabilir. Bu itibar la ilkokullarda mevcud nöbet sek linin değiştirilmesi uygun görülme - miştir.»

Pirinç narhi

Fiat Mürakabe Komisyonun - da kabul edilen pirinç narhi listesi, tasdik edilmiştir. Vilâyet, tel - grafla Ticaret Vekâletine müracaat ederek pirinç narhinin Pazartesi günkü Mürakabe Komisyonu içti - mamda yeniden ve kat'i surette tes bit edileceğini bildirmiştir. Pazar - tesi günü içtima, Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar riyaset e - decektir.

Aksarayda bir yangın

Aksarayda Horhor caddesinde Sa - kır sokakında Aliye ad 9 numaralı marangoz dükkanından dün yangın çıkmış, dükkanın çatı kısmı yandı. ten sonra itfaiye tarafından söndü - rülmüştür.

da bir köprü vaziyetinde bulunma - sına mukabil İngiltere Rusya ile bu üç küçük devletle arasında aynı rolü oynamak imkânını kaybetmiştir, Avrupa Rusyaya karşı olduğu gibi, Anglo - Sakson âlemine karşı da Almanya ile birlikte sonuna kadar dövüşmek zoruna girmiştir, bunun la beraber Rusyanın Japonyaya kar şı aldığı vaziyeti değişmez görmeye lîm. İngiltere bu bahsi kapanmış görmekten uzaktır.

Ekrem Uşaklıgil

Beşiktaş Halkevinde konferans

Beşiktaş Halkevinde: Son Posta muharrirlerinden Nusret Safa Coşkun tarafından Cumartesi gün ü Ekonomî ve artırma mevzuu etra fında bir konferans verilecektir.

İki gündenberi şehirde mevzîi ekmek darlığına tesadüf olunuyor

Buna sebep olarak iki fırının tamaratı göste riliyor, alâkadarlar gereken tebirleri alırlar

Evvelki gündenberi şehrimizin bazı semtlerindeki fırınlarda mev - zîi ekmek darlığı görülmüştür. A - lâkadarlar bu darlığın önüne geç - mek üzere icab eden tedbirleri al - mışlardır. Bu mevzîi darlığın iki fırının tamaratı dolayısıyla ekmek çı - karamamalarından ileri geldiği tah min olmaktadır. Tamir edilmek te olan fırınların unları civardaki diğer fırınlara tevzi olunmuştur.

Dün belediye erkânı ve kaymakam lar muhtelif mntakalardak. fırın ları tetkik etmişler ve ekmek imali ni gözden geçirmişlerdir.

Diğer taraftan ekmek tevziatını tanzim maksadıyla alâkadar ma - kamlar tarafından yapılmakta o lan tetkikler ilerlemektedir. Evler den toplanan figlerin tasnifi işi ö - nümüzdeki hafta içinde ikmal edi - lecektir.

Toz şekeri boyayıb anilid diye satan kadın ve ortağı

Tahtakalede 28 numarada otu - ran Melâhat adında bir kadının an ilin boyasını toz şekeriye karıştı rarak toz şekeri boyamakta ve anilin diye yüksek fiatla Yako Sa lamon adında birine satmakta ol - duğu anlaşılmıştır. Yako Salamon bu karışık ve sahte malları ötekine berikine yüksek fiatla satarken ya - kalamıştır. Bu şekilde satılan 30 kilo ağırlığında 60 paketi Melâhat 190 kuruşa Yako'ya ve ikinci elden ihtikâr yapan da 210 kuruşa mü teriyeye satmıştır. Suçlular Müddei - mumiliği verilmişlerdir.

İki muhtekir mahkûm edildi

Asiye 2 nci cezada dün de iki muhtekirin duruşması mahkûmiyet - lerile sona ermiştir.

Suçlular, istiklâl caddesinde 63 numaralı mağazada kırtasiyecilik yapan Yani ile seyyar komisyoncu lukla meşgul Nesim adlarında iki ki şidir. Haklarındaki iddiaya nazaran her iki suçlu da piyasada 65 kuru şa satılması lâzım gelen jiletlerin paketini 80 kuruşa satmışlardır.

Hakkı isminde bir zatın vukubu lan müracaatı üzerine haklarında ihtikâr suçundan takibat yapılarak mazmunlar dün asiye 2 nci ceza mahkemesine sevkolunmuşlardır.

Dünkü duruşmada suçları sabit olan Yani ile Nesim 25 şer lira pa ra cezasına mahkûm edilmişlerdir. Bu arada Yaniye aid kırtasiye dükkânının bir hafta müddetle tica - retten men'ine karar verilmiştir.

İSTER INAN, İSTER İNANMA!

Dün Heybeliden, maibaamıza te - lefonla, bir kurd öldürüldüğü haberi verildi. Kartal veya Pendikten, kur - dum vapurla karşıya geçeceği düşü - nülemeyeceğinden, hayret ettik. A. dada kurdun ne işi var?

Bilâhare öğrendik ki, Yalovadan, İstanbula henüz pek küçük iken ge - tirilmekte olan bir kurd, bir sene ev - vel, vapurdan kaçarak çamlıklara ilica etmiş ve orada yaşamıştır. Bu izah tarzının ve havadisin doğru olduğuna:

İSTER INAN İSTER İNANMA!

Vilâyetin tebliği

Tebliğat yapılmıyan keresteciler mallarını satmakta serbest

Kereste tacirleri ve marangoz ların birkaç gün evvel vilâyete ver - dikleri kereste beyannamelerinin tetkiki işi ikmal edilmiş ve hükû - meçe satın alınacak miktar dı - şındaki kerestelerin satışı serbest bırakılmıştır. Vilâyet bu hususta dün şu tebliği nesretmiştir:

İstanbul vilâyetinden: 226 sayılı koordinasyon heyeti kararına tevfiğin beyana tâbi tu - tulup satın alınmasına karar ve - rilen keresteler hakkında alâkâ - tüccarlara tebliğat yapılmıştır. Bu tebliğat dışında kalan bütün ke - restelerin satışı serbest olduğu tebliğ olunur.

Muhtelis bir tahsildar kaçarken bıçağı üzerine düşerek yaralandı

Yalova hususî idaresine aid 684 liraya zimmetine geçire - rek ortadan tagayyüb eden Safi adı tahsildar dün Bakırköy jandar ması tarafından çekmede görül - müş ve yakalanmak istenmiştir. Tah sildar bu vaziyet üzerine kaçmak teşebbüsünde bulunmuş ve kaçır - ken yere düşmüştür. Bu sırada tah - sildarın üzerinde bulunan bıçak vücuduna saplanmıştır. Yaralı Cer. rahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Gene bir müddet evvel suiisti - mal yaparak kaşbolan Şişli bele - diye şubesi tebliğ memuru dün za - bita tarafından yakalanmış ve müd. deiumullîge tevdi olunmuştur.

Zimmelerine para geçirerek ka - çan Fatih ve Beykoz tahsildarı a - lâkadarlarca yapılan araştırmalara rağmen henüz yakalanamamışlar - dır.

Lâstik ve çivi tevzi'atı

İşare Müdürlüğü emrine verilen 25 ton çivinin tevziine devam o - lunmaktadır. Tevziine karar ve - rilen 120 adet otomobil lâstığı i - çin de Ticaret Vekâletinden İşare Müdürlüğüne emir gelmiş ve mal - ların hangi acentalardan verilece - ği bildirilmiştir. Lâstiklerin Pazar - tesi gününden itibaren tevzi edile - bileceği ümid edilmektedir.

Lütfi Aksoyun tetkiki ri

Belediye reis muavini Lütfi Ak - soy dün fen işleri müdürü Nuri Te - zerle birlikte Üsküdar ve Kadıköy meydanlarındaki inşaati gözden ge çirmiştir. Kadıköy meydanında su, elektrik, tramvay ve havagazi tes liyatına aid işler ikmal edilmek üze - redir.

Üsküdar meydanı için yeniden 80 bin taş temin edilmiştir.

Bulunan çocuk cesedi

Evvelki gece Taksim belediye bah - çesi civarındaki arsalardan birinde yeni doğmuş bir çocuk cesedi bulun - muştur. Min'minî yavrunun ak'betile, kend i sını terkedenler zabıta araştırmak - tadır.

Sabahtan Sabaha:

Gelsin kahve
Gelsin çay
Vaydır hal miz vay

Burhan Cahid

B oğaziçinde açılan bir yolda toprak tesviyesi yapıyor. Dün burada çalışan işçileri kendimi hissettirmeden seyrettim. İki amele çalışıyor. Başlarında bir de amele çavuşu var. Bir kamyon da çıkan toprağı yolun uzak bir yerindeki boşluğa taşıyor.

İki amelenin başı olan çavuş kas ketini sol kasının üstüne eğmiş elle ri pantolonunun ceplerinde saaklı iki ameleye değil bir iki bin insana ku - manda eden yaman bir duşu iş çileri değil, rihimdan gelip geçene leri seyrediyor, onlara karşı adeta:

— Görüyorsunuz ya. İşte ellerin - de kazma, kürekle çalışan bu adaml arın başı benim! Demek istiyen eda ile bakıyor.

Çavuşun kumandasındaki iki a - mele hem toprak kazıyor, hem çene çalışıyorlar. Erzurumda çok kıç oldu - ğunu, İstanbulda işçi yevmiyesinin bir buçuk liraya çıktığını, falan mar ka rakının insan tutmadığını onlar - dan öğrendim. Laf arasında kaz - malara dayanıp yeni bir bahis aç - yor, o bahis üzerine de birbirlerine bilgi satıyor, ara sıra geçen kadın ları işaret edip yârenlik ediyor, is - teksiz, gayretsiz baştan savma ha - reketterle tekrar kazmalarını kaldı rıp indiriyorlar.

Kamyon toprak almağa geldi. Fakat taşınacak kadar toprak ha - zırlanmamıştı. Şoför de başka dal - gada! Dedi ki:

— Şu taşlan da doldurun canım - kimse yok merak etmeyin!

Anlaşılan taşların istif edilip yal nız toprağın taşınması emredilmiş fakat amelenin zekâsından bir par mak yüksek olan şoförün buluşu hepsinin işine yaradı. Taşla toprağı kamyonu doldurmağa başladılar. Yavaşça oradan ayrıldım.

İki ameleye bir çavuş, iki kâtille bir şef sistemi ve adam sende suyu getiren de bir testiye kıran da. zih niyeti ile böyle isteksiz, gayretsiz çalışmakta devam edersek geçen günlerimize cidden yazık olacak. Eski resmi dairelerin kahvesi çay laklaktı bizi yüz yıl geri bıraktı. Bugün toprak kazan işçiden en yük sek devlet hizmetini yapanlara ka dar her vazife sahibinden sür at ve enerji bekliyoruz. Gösterdiğimiz lev - hadaki hakiki manzara belki selâme - te çıkacak manada değildir san - rım.

Burhan Cahid

RADYO

CUMARTES, 20.12.1941

7.30: Saat ayarı, 7.35: Hafif müzik (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Senfo - nik müzik (Pl.), 13.30: Saat ayarı, 13.35: Şarkı ve türküler, 13.45: Ajans haberleri, 14: Şarkı ve türküler, 14.30: Ankara sonbahar at yarışlarını tah minleri, 14.40: Riyasetülmuhtar bando su, 15.30: Riyasetülmuhtar filarmonik orkestrasının konseri, 18: Saat ayarı, 18.03: Fasi heyeti, 18.40: Radyo «Her telden» orkestrası, 19: (Kahramanlar saati), 19.15: Radyo «Her telden» or kestrası, 19.45: Serbest 10 dakika, 19.55: Muzikali sesler sazeserleri, 20.15: Radyo gazetesini, 20.45: Karışık şarkı ve türküler, 21: Ziraat tayvini, 21.10: Dinleyici istekleri, 21.45: Ko nusma, 22: Radyo salon orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.45: Radyo salon orkestrası.

Halen Türkçe neşriyat yapan yabancı istasyonlar Türkiye saatine

Saat	Metre	Kc/s	Memleket
06.45	1339	(224)	
»	325.4	(922)	Almanya
»	49.93	(6010)	
07.15	31.32	(9580)	İngiltere
12.15	19.70	(15230)	İtalya
»	25.21	(11900)	
12.30	19.60	(15310)	İngiltere
13.10	25.21	(11900)	İtalya
»	41.55	(7220)	
14.15	19.60	(15310)	İngiltere
18.20	19.70	(15230)	İtalya
»	25.21	(11900)	
18.30	19.8	(15150)	Amerika
18.45	19.00	(15310)	İngiltere
»	31.32	(9580)	
19.15	352.9	(850)	Bulgaristan
19.45	25.21	(11855)	Almanya
»	31.23	(9610)	
20.00	48.74	(6155)	İran
20.50	25.21	(11900)	İtalya
»	41.55	(7220)	
21.00	31.22	(9610)	Almanya
»	1339	(224)	
21.15	442.1	(668)	Polistin
21.25	32.4	(9259)	Romanya
22.00	43.23	—	Rusya

(Radyo mecmuasından)

TAKVİM 1inci Kânun

Rumi sene	20	Arabi sene
1941	Cumartesi	1360
1inci Kânun	Resmî sene	Kasım
7	1941	48

GÖNEŞ	Zilhicce	İMŞAK
S. D.	S. D.	S. D.
7 22	6 84	12 81
2 89	12 81	

Öğle	İkinci	Akşam	Yeter
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
V. 12 12	14 81	16 48	18 22
E. 7 28	9 48	12 —	1 89

Büyük bir mesele

Devletçiliğe ve hükümetçiliğe dair

Yazan : Ahmed Hamdi Başar

III (*)

İstiklal savaşımızdan sonra yeni Türkiye devletinin kurulması, Osmanlı İmparatorluğunun Tanzimatı'nı beri devam edegelen devlet makinesini de yeniden tanzime imkân verdi. Hükümet merkezi Ankara'da ilk zamanlar müteveza bir kadro içinde, İstanbul hükümetinin idealist, vatansever elemanlarından kaçıp gelmiş, sonraları getirilmiş bir azık ve seçkin zümre devleti idareye başladı. Teşkilât çok basitti. Şimdi Ankara vîfâyetinin bir kısım dairelerini bile güç alan hükümet konağında İcra Vekilleri Heyeti ve bütün vekâletler toplandı. Yavaş yavaş yeni Türkiye kurulduca teşkilât genişliyor; yeni hükümet binaları yapılıyor; yeni kadrolar tanzim ediliyor. Bu tarihleri takip eden on beş sene içinde Ankaramız en büyük binalarının hükümet dairelerine tahsis ederek devletin bugünkü büyük ve teşkilâtli, mükemmel manzaralarını süratle aldığını görüyoruz.

Devletin bu genişlemesiyle iktisadi devletçiliğimizin nüfuzunu büyütmek için aynı heri seyri takip etmiştir. Bu suretle Türkiye, tarihinin en teşkilâtli, en büyük devlet makinesini meydana getirmiş oluyordu. Artık Türk devleti ne Tanzimat devletçiliği gibi saray avlularında toplanan ve gittikçe iriceleşen elemanlardan, ne de mesrû devletçiliği gibi inkılâbın dışında bir mukavemet mekanizmasından ibaret değildi. Yepyeni bir devlet kurmuş, bunu da Türk inkılâbının emrine vermişti.

Fakat devletin vazifesi çok genişlemedi. İktisadi hayatı tanzim etmek değil, bizzat bu hayatın içine girmek işi devlete düşmüştü. Bu vazife gittikçe fazlaşıyor; karışık ve çok çetin bir hale geliyordu. İlk yazımda söylediğim gibi, devlet başlangıçta kurduğunu yeni iktisadi devleti kısa tecrübelerden sonra, tasfiye etmiş; iktisadi işletmelerin salâhiyetlerini geri alarak bunları da usuller ve idare bakımından devletin prensipleri içine sokmuştu. Bu suretle kontrol daha iyi yapılıyor; iktisadi devletin sistematik önlenmesi oluyordu. Fakat işler, istediği kadar

strateji görülemiyor; devlet bu ağır işleyen makinenin vaktinde tecbir almamasından zarar görüyordu. Şüphesiz yok ki iktisadi işletmelerin salâhiyetleri ve merkezden emir almadan çalışmaları lazımdı; fakat onlar da kendilerine verilen işleri tam bir ehliyetle idare edememişlerdi.

Mesela bir işletme evvelâ, geniş salâhiyetli, müstakıl bir idareye verilmişti. Tam iticcar gibi çalışacak, işte, dâğıni yapacaktı. Başına dolgun maaş alan bir müdür getirilmiş, onunla istişare etsin diye bir idare meclisi de tayin edilmiş, gene dolgun maaşlı müdür ve memurlar iş başına gelmişti. Her şey yolunda idi. Fakat kısa bir zaman sonra bu müessesede mesela fiân için iyi giemediği anlaşıldı. Acaba bunun sebebi ne idi? Bir müesseseye veya bir şahıs, her iş kusursuz görünmekle mi mükellef? Belki onun bir çok iyi yapmış işleri de vardı. Fakat onlardan ziyade fena olan iş mühimdi. Derhal tetkikat ve tahkikat. Neticede bu müessesenin salâhiyetlerini kaldırarak devlete bağlanması ile ne toplanan bir teşkilât...

Kusur teşkilâtta, iktisadi devlet sisteminde, salâhiyet verilmesinde mi? Bu işlerde hiç oraya tayin edilen adamlar kabahatli değil mi? Bunları buraya getirenler hiç mes'ul olmazlar mı? Devletten ayda 180 lira alan bir memura 700 lira vermekle onun ahîsasını, istidatını fazılaştırıyor mu acaba?

Tenkid kolay, san'at güç. eleman nerede? Kimi iş başına koyarsak kovalım, daha iyi netice alacağımızı kim temin eder? Bu da doğru. Doğru, ama yanlış olan taraf, iktisadi devlet mekanizmasını, idari devletin usullerine, teşkilâtine, elemanlarla iyi kuramamasıdır. Bundan dolayı da bu müesseseler ifrat ile tefrit arasında bir salâhiyet kullanmışlardır. Bir zaman olmuştur ki, bir usul olmamasına rağmen kendi sermayesile çalışan bir adam gibi dilediğini yapmıştır. Şu farfâla ki kendi parasile çalışan kimse, zarar gördüğü vakit sermayesinden veya kârından bir şey eksildiğini görür, düğü ve uykusunu kaçırdığı halde, devlet işletmesinin başında olan sadece bu muamelesile bol keseden, ikram etmiş, devlet kasasından şuna buna lütufta bulunmuş, belki de bu yüzden

bazılarının şükranını bile kazanmıştır. Buna mukabil bazı zamanlarda, mesela şimdi, iktisadi devlet işletmelerinin başında olanların birçok ahvalde eli kolu bağlanarak, hemen her iş için merkezden sormak, işlerinde kanunlar ve emirlerin tayin ettiği bir takım formadâbelere katılmak mecburiyetinde olduklarını görmüştür.

Halbuki ne birinci şekilde olduğu gibi, usul ve an'anesi kurulmamış başboş bir salâhiyet; ne de ikinci şekilde görüldüğü gibi, her şeyi bağlayan bir teşkilât ve merkezîyetçilik. Her ikisinin dışında iktisadi işletmelerin kendine mahsus usulleri, an'aneleri, prensipleri ve bunlardan doğan ve artık üzerinde münakaşa edilmeyen salâhiyetleri olmak lazımdı. Hentz bu mesele devlet için olduğu kadar, münevverlerimiz ve fikir adamlarımız arasında da anlaşılmalı, tetkik edilmiş ve prensiplere varılmış bir mevzu değildir.

Bu mevzu bizim için, devletçi bir iktisad politikası yapmaya mecbur bir memleket için fikri, ameli, idari bir çok hareketleri, münakaşaları, tetkikleri icab ettirmektedir. İktisadi devlet makinesini iyi kuramazsak, bu işleri serbest bırakmış olmaktan ziyade zarar görürüz. Bilhassa içinde olduğu muz ve her şekilde anormal olduğu için, sonsuz bir elastikiyet isteyen, ancak geniş salâhiyetli ve yaptığını bilir insanlar tarafından çevrilebilecek olan iktisad işlerinde devletçiliğin muvaffakiyeti, evvelâ onun iyi kurulmasına, bu da bu mevzuun halledilmesine bağlıdır. Devlete hergün daha yeni, daha çok vazifeler yüklemek mevkinde olduğumuza ve memleket davalarına halletmek, refah içinde yaşamak ümidlerimizi devletçiliğe bağladığımıza göre, bu mesele bugün ekme işi gibi ön plânda ve bütün ehemmiyetle aramızda yaşamamalıdır.

Her şeyden evvel eleman meselesine dokunmaya mecburuz. Acaba hakikaten eleman yok mudur? İtiraf edelim ki kâfi miktarda yoktur. Almanya gibi iş başına uzum bir istafa ile geçmiş, cemiyetin kendi içinde yetişerek her sahayı doldurmuş eleman bizde yoktur. Biz işleri idare etmek için değil, fakat aynı zamanda yaratmak için adam istiyoruz. Fakat acaba bugün, kâfi miktarda eleman olmamasına rağmen, mevcudlarından tam istifade ediyor muyuz? Sonra da eleman yetiştirmek için usullerimiz ve tedbirlerimiz var mıdır, ve kâfi midir?

Bugün iktisadi hayatın içinde teşebbüs ve faaliyetle, zekâ ve malûmatile çalışan birçok insan, iktisadi devlet makinesinin muhtelif şubelerini idareye pekâlâ muvaffak olabiliyor. Fakat onlar serbest hayatta mesela ayda (2000) lira kazanabildikleri halde, devlet bunlara kazançlarının dörtte birini bile vermekten çekinir. Veremez; çünkü hem baram vesair usuller buna mânidir; hem de verdiği takdirde hepimizin gözü onda kalır. Halbî senede yüz bin lira kazanabilen bir adama, senede on bin lira ile devlet hizmetine almaya devlet için fedakârlık gibi görürüz. Böyle hayatın içinde tecrübeli, birini yapması, muvaffakiyetlerini göstermiş insanlardan değil, fakat bu hayatta hiçbir muvaffakiyeti ve görgüsü olmayan insanlardan eleman bulmak hakikaten güç bir şans işidir. Bu tecrübesiz ve başlangıçta beceriksiz olan insanlar uzun zaman, mesela on senedir işletmenin başında muvaffak oluktan, eser meydana getirildikten sonra onu günün birinde devlet kadrosundan çekilerek, serbest hayat için ne atılmış görür, ve devlet bu yetişmiş elemanı kaybettikini farketmezse, yeniden eleman yetiştirmek hakkındaki ümidlerimiz de çok zavıflar.

Yeniden eleman yetiştirmek için tahsisî çoğaltmak kâfi değildir. Bugün üniversitemiz talebe hücumu karşısında kapılarını kapamaya mecbur oluyor. Bu, acaba ilme karşı memleket, te yeni bir aşk uyanmasından mı; yoksa baramın yüksek derecesini şehadetname sayesinde kazanarak, devlet kapisına koymak istiyakandan mı? Üniversitemin yalnız bir sınıfında eskiden yüz kişi yokken şimdi binden fazla talebe varmış. Bu şükranâ lâyık olan heves yanında gönül isterdi ki eskiye nazaran, böyle on misli değil, hiç olmazsa bir misli fazla kitab, gazete okunmak suretiyle bu şehadetsiz alan münevver hükümet ordusu tahsil dışında da fikri faaliyetlerini devam ettirsinler. Hepimiz biliyoruz ki şehadetsizlikten sonra, bizde artık kitab okunmaz. Maksad ilim ve bunun yattığı tecessüs ve heyecan mıdır; yoksa baram mıdır; bunun takdirini okuyucularımıza bırakıyorum.

Bu satırları yazarken hepimizin içinde yaşadığımız büyük bir inkılâb devresinden, bizim için hayat memnat dayası halinde önümüze serilmiş olan bir mevzuda fikri bir alaka uyandırmaktan, küçük te olsa bir hareket yaratmaktan başka emel olmadığına şüphesiz eminim. Münevverlerimiz, hükümet adamlarımıza bu büyük davayı hay için bu yazılarla ben de naçiz bir yardımda bulunursam kendimi bahşiyar addederim.

Ahmed Hamdi Başar

GÖNÜLİSLERİ

Saf bir çocuğa basit bir nasihat

Celtekten bir mektub alıyorum. Altında sarıh bir isim ile sarıh bir adres de var, fakat burada bir inisiyal kullanarak «R. C. P» diylim.

Bu okuyucum evlenmek istiyor, yaşlı tahsili kazancı müsaiddir, mesleği de sağlamdır, arzusunun kolaylıkla yerine getirebilir. Hiç bir engel görmüyorum. Yalnız.

Bay R. C. P kimsesiz, galiba muhiti de pek dar. Bir eş bulabilmek için gazetenin sütunlarından yardım

bekliyor, istediği genç kız tipini uzun uzadıya tarif de etmiş.

Gazeteye ilân verenler hemen yüzde doksan, belki de yüzde doksandokuz eğlenme hevesindedir. Bir sergüzeşt arkasından koşarlar, fakat ben Bay R. C. P nin mektubuna bakarak samimi olduğuna inanıyorum, ve kendisini yüzde 99 dan artı kalan tek adam sayıyorum. Yalnız bu takdirde vazifem

(Devamı 4/2 de)

"Son Posta,"nın bulmacası : 10 - 6

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:

1 — Mizah âlemi'nin tanınmış bir kahramanı (7), Bir renk (2).
2 — Büyük (3), Eski zaman hakkı (4).
3 — Nota (2), Lâmba aksamından (5).
4 — Yapmak (3), Bir kümes hayvanı (3).
5 — Boru nidası (2), Bağışlama (2).
6 — Saçları düzeltmeğe yarayan alet (5).
7 — Yüzün bir parçası (4).
8 — Bugünkü sinemanın kahramanlarından biri (6), Yemek (2).
9 — Telli bir çalgı (3). Vefat etmek manasına gelen bir siganın emri hazır (2).
10 — Büyük (4), Tüccar (5).
11 — İstanbul'da bir semt (4).
12 — İçinin yaptığı (2), Tad (6).
Yukarıdan aşağıya doğru:
1 — Müzik (6), Gecici (4).
2 — Eski alfabenin ilk harfi (4).
3 — İstretinin yontulmasından husule gelen şey (5).
4 — İşaret nidası (2), cehd (4).
5 — Uzaklık nidası (2), Deniz ölçüsü (3).

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

5 — Boy değil (2), Bir yaz mevası (5).
6 — Nota (2), Çok iyi (3), Çabuk (3).
7 — Bir batında doğan 2 çocuk (4), Sonuna «a» gelirse eski kadınların ellerine sürdükleri olur (3).
8 — Bir hayvan (2), intikam (2).
9 — Bayağı (3), Kamer (2), Bir erkek adı (3).
10 — Kın (5), Arkadaş, dost (2), Ters çevirin san'at olsun (2).

(*) İlk iki yazı 6 ve 14 Birincikânum tarihli sayılarımızdadır

Hapishaneye düşen ihtiyar kuyumcu

— 185 —

Kuyumcu (Antranik) ağa benim iyi bir dostumdur. Çünkü onunla bir müddet hapishanede de arkadaşlık ettik. Galiba (Mısır) tarafına (altın) kaçırıyormuş. (Cürüm-meghud) halini de yakalamışlardı. Beni umumî hapis hanede ikinci koğuşa görünce:

— Kavuy, Mahmud Saim Bey! dedi. Burada da karşılaşacağız?

— Vay Antranik?, Ne âlemdesin ya. bu? Bu ne hal?

— Sus ol ahbar. Başına bir kaza geldiye ömründe böyle olacağını tahmin etmezdim!

— Nedir bu kaza?

— Ben kaçakçıyım?

— Ne bilirim ben!

— Yani senin kabline sorarsam ne dersin?

— Benim kabline sorarsan: (İnsan oğlu hilebazdır kimse bilmez kendini)

— Ne dersun ahbar?. Sekiz tane şahid getirdim ki (bu Antranik ağa doğru bir adamdır) diye on para etmedi.

— Ne kadar ceza verdiler?

— Altı ay!

— Az vermişler!

— Sus ol.. he. Yakayı kurtardım deorum.

— Hanı bigünahtın ya?

— ?.....

★
Antranik ağa hapishanede bir (züm, rühtansa kusu) olmuştu.

Ona neler yapmazlardı ki: Yatacağı zaman yatağına bir sürahî su döberlerdi. Yorganı açar. Gözünü, nî çıkartır. Donla gömlekle yatağa yuvarlanınca sularını içine gömülürdü.

— Kavuy!.. İnc kepazeliktir! Yatağına gene su doldurmuşlar? Ahbar bu olur? Bu şakadır? Nedir? Ne e, şakıktır bu? Hangi eşek oğlu eşek bunu yaptıysa ben yaptım diye söylesin?

— Ne yapacaksın ki?

— Ne yapacağım? Antranik ağamın kim olduğunu ona göstereceğim?

Katillenden biri mahsus seslenir:

— Antranik ağa ben yaptım!

Antranik katile yanar mı? O istiyor ki oğuz bir adamın yakasını tutsun:

— Sen yapmazsın!

Koğuşum içinde hep bileği kuvvetli. Her sıra ile:

— Ben yaptım...

— Ben yaptım...

Derler. Antranik bileği kuvvetli ka. bile çatar mı? Yaparı bilse bile:

— Sen yapmazsın? diye itiraz eder.

— Ya kim yaptı Antranik ağa?

— Ben bilirim? Ben müneccimim?

Ben falçıyım? Hangi eşek oğlu eşek yapmışsa ona hitabî âcizane (!) bulunurum ki bu şaka eşek şakasıdır!

Su içinde kalmışım. Bekalım gömlek, fanilâ, don var! Ya yatak ne olacak? Bu akşam kimin yatağında yatacağım ahbar?

Antranik ağa bahçeyi çok severdi. Sabahdan akşama kadar bahçeden içeri girmezdi. Köse sakalı bir adam. di. Çocuklar kieminin bahçe saatinde de bahçede olduğu için velediznalar etrafına toplanır:

— Antranik ağa. (Vay benim köse sakalım..) diye bağır, yoksa vallâh seni havuza atarız.

— Havuza atarız mı? Ben ördeğim? — Atarız.

— Ka başımın derdi. Yetmiş tane de çocuk. Atarlar atarlar. Sonram ben haksız çıkarım. Öyle ya, (Çocukların bahçe saatinde sen bahçede ne arıyorsun) demeyecekler?

— Bağır Antranik ağal.

— Bağırcorum: «Vay benim köse sakalım.»

— Bir daha...

— Karın ağrısı. Başka işiniz yok!

— Vallâh havuza atarız.

— Vay benim köse sakalım.

— Üç olacak Antranik ağa.

— Zaten bu yasta hapishaneye düşen çocuklar ne olur ki, halis piçler... Vay benim köse sakalım.

Antranik ağa daima küçük tahta iskemlede havuzun başında oturur. havuzda ki kumza balıkları seyredirdi.

— Birbirlerini kovalıyorlar ahbar. Bunlar da insan gibi. İçinde dişisi var, erkeği var; kabadayısı var. Bir tane siyah balık var. Bizim katil Feriköylü İbrahime benzeor. Herkese çatar. Ufacık balıklar. Ekmek parçası atırsam yiyorlar. Kâğıd parçası atırsam yemiyorlar. Allah Allah. Görürsün Allahın işini? Su içindeki mininin balıklar bile benden akilla. Hent gibi vapura sandalla karşı sahilden gelmedim de polislerin içinden, hem de teak ortallarından geçerek binmeğe kalktı.

— Kaçakçı adam için böyle henlik olur?

Bir gün bahçede bir patırtı koptu. Gardiyanlar piçlerle koşuştular. Havuz tarafına koşuyorlardı. Merak ettim,

ben de koşanların peşine takıldım. Bekatın bizim Antranik ağa havuzun içinde çırpıp duruyor.

Beş on dakika uğraştılar. Güç bela havuzdan çıkardılar. Kendisine sorular:

— Ayağım kaydı düştüm, dedi. Gece ben yavaşa sordum:

— Antranik. Nasıl havuza düştün yahı?

— Sus ol. Çocukları kızdırdım. Piçler miçler dedim.

— Niçin?

— Ahbar beş dakikada bir (vay benim köse sakalım) diye bağır derler. Çocuk laf anlar. İnsan kablinin yazı var, kısı var. Arkandan bir itiş ittiler. Ka ihtiyar adamın ne olacak. Galiba iskemle de benim gibi çürükmiş. Tak havuzum ortasına fırladım, ne derim imiş cenabet?.. Marmara denzine düşmüşüm zannettim?

— Pele! neden çocukların ittiğini i. dareye söylemedim?

— Öyle laf olur? Bir defa onların bahçe saatinde bahçeye çıktığım için ben laf işiteceğim. Sonra bir daha bahçeye çıkınca piçler bana büsbütün garaz olup bu defa başa tutacaklar. Fakat şimdiden sonra kolay.

— Ne yapacaksın Antranik köğim?

— Ne yapacağım. Her (bağır) deyis. leninde (vay benim köse sakalım) diye bağıracam. Nasılsa dün şeytana uydum. Bağınmak ta para ile pul ile de. gül ya.

Erişti gün çocuklardan biri sesleniyor:

— Antranik ağa...

— He. Hazırım, vay benim köse sakalım.

İki dakika sonra başka bir çocuk sesleniyor.

— Antranik çorbacı.

— He. Vay benim köse sakalım. Vay benim köse sakalım. Vay benim köse sakalım.

Zavalî Antranik bu söze havuza atılmak korkusundan o kadar alışmıştı ki, son günü tahliye kâğıdı ile koğuşa gelen müdür seslendi:

— Tahliyecî: Şimdi çıkacak. Antranik.

Antranik gene çocuklardan bir ses zannetti.

— He, hazırım, vay benim köse sakalım! Vay benim köse sakalım! Vay benim köse sakalım! (Arkası var)

Mahmut Saim Altındağ

Basın ailesinin balosu

Basın Birliği İstanbul Müntekasının Basın ailesini toplamak üzere hazırladığı yıllık balo, 10 İkincikanun 1942 Cumartesi akşamı Taksim Belediye gazinosunda verilecektir.

Bütün güçlülere rağmen balonun an'anevi muvaffakiyetini temin için çalışılmaktadır. Şehrimizde en geniş yer Taksim gazinosu olduğu halde birliğe aza olanların 350 yi bulması bu yıl dışarıdan davet edenlerin a. dedini çok eksiltmektedir.

Son Postanın edebî tetrikası: 8

Küçük Hanımefendi

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

Ne olursa olsun, bu hain ve alçak kadının bir parça hırpalanması ve bunun için de istiyerek veyahud istemiyerek uşağın yardım edışı Feridun Beyi memnun etmişti.

Nhayet, bin zorlukla, Fehime hanımı kurtarmışlar, Nerimanı, öfkeden ve yorgunluktan nefesi tıkanmış bir halde, şiltesi üzerine yatırmağa muvafak olmuşlardı.

Fehime hanım hiddeten kudurmuş bir halde doğruldu, etrafına baktı.

— Mel'un yunurcak, siz olmasaydınız beni boğacaktı.

Hakikaten acınacak veya gülmeyecek bir halde idi: Yanakları tırnak içinde, saçları dağılmış, yüzünün boyası terden dökmüş, bir gözünün altı çürümüşü. Çenesinden kan sızıyordu. Elbisesinin önü yırtılmış, boynundaki gerdanlık kopmuştu. Göğsü helecanla kabarıp iniyordu.

Hayri efendi mübalâğalı bir hürmetle onu bitişikteki kendi odasına götürdü, derhal bir ibrikle leğen getirdi, onun eline su döktü, yüzünü yıkamasına yardım etti.

Feridun Bey hâlâ biraz evvelki sahnenin tesiri altında idi. Kapı eşiginde duvara dayanmış, Fehime hanımın yüzünü yıkamasını seyrediyordu. Ellerini arkasına bağlamıştı. Birdenbire ateşler içinde yanan iki küçük elin bileklerine sarıldığını hissederek başını hafifçe çevirdi. Her ne kadar ev sahibî bu dakikada sade kendi şahsile meşgul görünüyor idiyse de onun nazarı dikkatini cebretmemek daha muvafıktı.

Nerimanın cidden deli olup olmadığını henüz anlayamamış olan Feridun Bey bu temasta bilâhtiyar titredi ama bu bir saniyeden daha az bir zaman içinde hemen zail oldu. Kızcağız büyük bir hürmetle diz çökerek kuru dudaklarını misafirin avuçlarına değdirmişti. Bu hareket avukatı fevkalâde müteessir etti. Bu teessüründe derin bir merhamet vardı. Bu dakikada asıl acınacak kimse Fehime hanım olduğu halde onu unutmuydu. Tekrar gözüyle ev sahibine baktıktan sonra vaziyeti hiç bozmadan kızcağızın elini çekti, yerden kalkmasına yardım etti ve tabii görünmeğe çalışarak iki adım geriledi, gözlerini Nerimanın gözlerine dikti. Kızcağızın yanaklarının iki tarafından sessizce yaşlar akıyordu. Bu çölgü yeis yaşlı adamı altüst etmişti. Elini onun saçlarına götürerek:

— Zavalî yavrucuk! dedi.

Neriman o dakikada Allahın kendisine bir kurtarıcı göndermiş olduğunu anlamış mıydı? Şeffaf denecek kadar zayıf ellerini birbirinin içinde kıldiledi, göz yaşlarıyla dolu bir sesle yalvardı:

— Ferdun amca, bana merhamet ediniz. Beni kurtarınız! Bu çok müthiş! Allah rızası için benim imdadınıza geliniz!

O dakikada bakışlarındaki yalvarış Feridun Beyin kalbine dokundu.

— Üzüme, korkma çocuğum, seninle meşgul olacağım, ben...

Sözünü bitiremedi. Kızcağız korkak bakışlarını kapıya dökmüş, eline ona yavaşa konuşmasını anlatmak istemişti.

— Dikkat ediniz... Bana merhamet ettiğinizi, beni kurtarmak istediğinizi anlarsa her şey mahvolmuş demektir.

Feridun Bey Nerimanın bu telâşına ilkin gülmek isedi ama onun yüzündeki dehşeti görünce içi şilphe ve tereddüde doldu. Filhakika eski dostunun dul karısını pek iyi tanıyazdı, onun melere muktedir olduğunu bilmezdi. Tekrar endişe ile kapıya yaklaşıp, Fehime hanıma baktı. Kadın elbisesini mümkün olduğu kadar düzeltmiş, saçlarını eline yatırmış, yüzünü gözünü silmişti. Yerinden kopardamadan elini arkasına götürdü, Nerimanın yerine g'kenesini işaret etti. Kızcağız çıplak ayaklarının ucuna basarak yavaşa geri geri gitti, kendisinin gene şiltesi üzerine attı. Onu gören, cansız bir kemik yığını zannederdi.

Feridun Bey, yerne gittiğine emân olmak için gözüyle ona baktıktan sonra kapıdan dışarı çıktı, yüksek sesle Fehime hanıma hitab etti:

— Bakınız şimdi nasıl sükûnet buldu, uslu uslu yatıyor. Biraz evvelki buhran ne idi?

Fakat Fehime hanım tekrar Nerimanın odasına ayak basmak değil, senin bile ona işittirmek istemedi, avukatı işaret ederek arkasından gelmesini rica etti. Feridun Bey, için için gülmekten kendini alamıyordu. Son bir defa Nerimana baktı, Kızcağız onun uzatılmak üzere olduğunu anlattı, sonra gene iki elini kavuşturarak yavaşa:

— Bana acıyınız, bana acıyınız! dedi.

Feridun Bey başile ona «Merak etme, seni kurtaracağım» gibisinden bir

işaret ettikten sonra ağır adımlarla Fehime hanımın arkasından gitti.

Onlar tamamen gözden kaybolunca Neriman yüzü koyun şilte üzerine yattı, asabi haçkırıklarla sarsıla sarsıla ağlamağa başladı.

III

Fehime hanımın yüzü güzel korkundan ve yaradan o derece bozulmuştu ki, yemeğe inmeğe, misafirin ve ev damlarının karşısına çımağa cesaret edemedi, Feridun Beye küçük salonda hususî bir sofrâ hazırlattı. Feridun Bey buna memnun olmuştu. Fehime hanımla konuşacak bir şeyi kalmamış olduğuna göre yalnız kalmak iki beş kundan hoşuna gitmişti: Birnesi gördüklerini sükûnetle düşünmek, ikincisi de, bir fırsat düşürüp Hayri efendile konuşabilmek... Tereddüdü her saniye artıyordu:

— Acaba Neriman hakikaten deli midir? Yoksa bu zalim üvey ananın elinde işkence görenek harab mi oluyor?

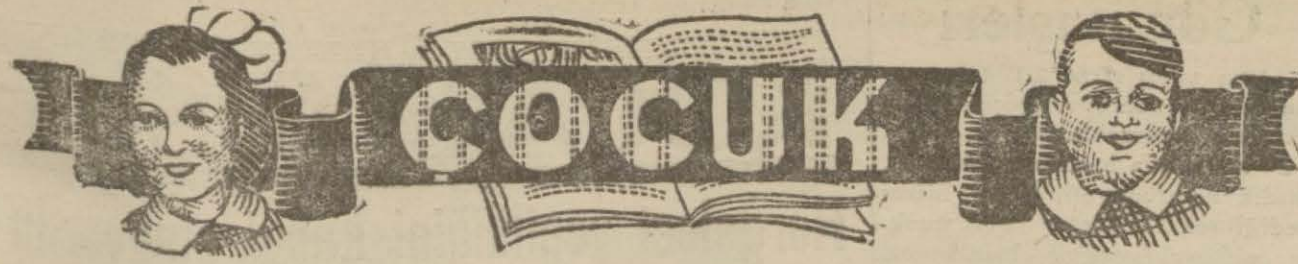
Biraz evvel gördüğü hiddet ve taşkınlığın müsebbibi ne idi? İntikamı nasıl mı yoksa akıl bozukluğu mu? Birdenbire yerinden fırlayıp üvey anasının hücum ettikten sonra onu yüzü gözleri kanlar içinde, öfkeden kudurmuş bir halde bürümüş, sükûnetle yerine oturmuştu. Hatta iki üç dakika geçmeden büsbütün başka bir insan olmuş. Feridun Beyin ayaklarına kapanarak imdad istemişti.

Fakat, eğer bu çocuk hakikaten aklında bir insansa bu zulüm ve işkenceye nasıl tahammül ediyordu? Nasıl oluyor da böyle yarı çıplak, yarı vahşi bir halde yaşıyordu? Neçin kendisine verilen elbiseleri giyecek yerde parça parça ediyordu?

Eğer cidden deli olmasa bile onun umidsizlik saikasıyla asabi buhranlara geçirdiğini ve bu buhranlara karşı kuvamadığını kabul etmek lazımdı. Feridun Bey, birbirini nakleden bütün bu ihtimaller içinde akla en yakın bir ihtimal olarak bunu görüyordu.

Yemek sessizce geçti. Terbiyalî bir hizmetçi kız misafire lezzetli yemekler taktımdan ettikten sonra iyi bir kahve getirdi. Feridun Bey de iri yaprak şiltesini yakarak geniş bir koltuğa yaslandı.

(Arkası var)

Yeni bilmecemiz

Bugünlerde adun pek fazla geliyor, 8 harfliyim. İlk 4 harfim kaygıdır, 5 inci, 2 inci, 8 inci harflerim mutfaklarda bulunur. 4 üncü ve 3 inci harflerimle ba. Eşlarım. 2 inci, 3 üncü, 4 üncü ve 8 inci harflerim bir erkek ismidir, 7 inci ve 6 ncı harflerim insan midesinde olan bir hastalık, 4 üncü ve 6 ncı harflerim san'at manasına gelir. Neyim bilin?

Doğru halledenlerden birinciye Atatürkün yağı boya kopyası bü. Yukarıda bir matbu tablosu, ikinciye yük bir kolonyaya, üçüncüye renkli elişti kaset, diğer 35 kişiye ayrı ayrı güzellikte hediyeler verilecektir.

Salyangoz oyunu

Kaç arkadaş olursanız olun bu oyunu oynayabilirsiniz. Oyun bir bu levha, bir de tek zarla oynanır. Her oyuncu sıra ile bir kere zar atar. Zarı atan kaç numara attıysa oraya kendi için

Ok atan maymunlar

İki maymun ok atan vahşileri görmüşler, ken dileri de ok yapıp nişan alıp atmak sevdasına kapılmışlardı.

Bambo kamışların okları atacak yay da lâ, zımdı amma onlar yayı kolay elde ederlerdi.

Bu sırada gergedanı gördüler: — Senin burnundaki boynuzuna bir hindistan cevizi koyup nişan ata, cağız. Hindistan cevizi sonra senindir.

Gergedan razı oldu. Hindistan cevizi boynuzuna geçirdiler. Maymunlardan birinin kuyruğu yay yerine kullanıldı.

Diğer maymun, nişan aldı. Oku sağ verdi.

Fakat acemi nişan, cı idi. Ok hindistan cevzine değmedi. Gergedanın kulağına saplandı.

Gergedan kızdı. Maymunların peşi sıra koştu, fakat onlar ağaca çıkıp kaçtılar. Abdal gergedan, abdalığı yüzünden yaramanmış oldu. Kendini yalayana da bir şey yapamadı.

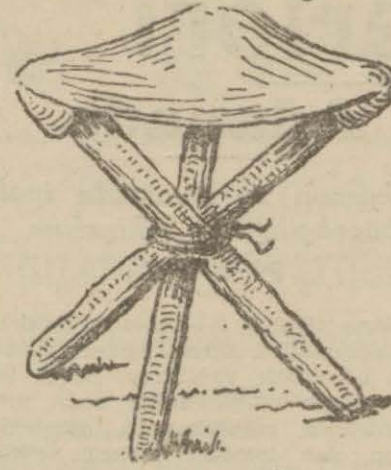
seğiği renk toparlak bir kâğıdı levhada o numaraya koyar. En evvel birden altıya kadar atmış olan oyunu kazanır.

Bu oyun daha uzun zaman sürdü. Bunun için her oyuncunun bir rakamı çift attığı zaman diğer attık. Bunun da kaybetmesi şart koşulur. Meselâ iki defa iki attı mı... Evvelce üç, beş, altı da atmış olsa onlar da yanar, yeni baştan başlar.

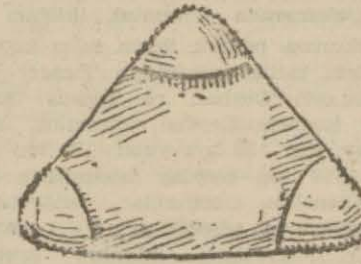
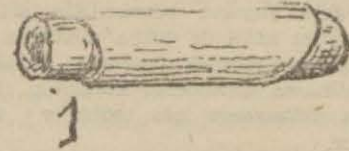
Bilmecemizde kazananlar

Geçen bilmecemizde kazananların isimleri Pazartesi günü çıkacak sayımızda ilân edilecektir. Hediye kazananlardan İstanbulda bulunanlar, hediyelerini Pazartesi ve Perşembe günleri idarehanemizde alabilirler. Taşrada bulunanların hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

Ceb sandalyası

Bu sandalyeyi kendiniz yapar, çaritanızın içinde, hattâ cebinizde her yerde taşıyabilirsiniz.

İşte yukarıda (1) sandalyenin üstü katlanmış şekilde. Aşağıda da (2) açık şekli üç köşe bir bez, üç kenarına gene aynı bezden ufak üç köşe cebler dikilmiş.

Ayaklar aynı uzunlukta kesilmiş üç değnekten (4) ibarettir. Sandalyenin üstünün üç köşe ceblerine geçirilen üç değnek tam ortadan sağlam bir sicimle (3) bağlandığı zaman en üstteki şekilde bir iskemle haline gelir.

TİYATRO

Aktör Bürhanettini seyrederken

Yazan: Nusret Sefa Coşkun

Aktör Bürhaneddin Tepsi, ihtiyarlamıştır, elinde işe yarar eleman yoktur. İçinde bulunduğu şartları da müdrükim. Fakat, bütün bu esbabı muhaffefelere rağmen, «Silven'in şakirdi marifeti» ni geçen akşamki temsilinden dolayı mazur görmeğe bir türlü muktedir olamıyorum. Salı akşamı, Şehir Komedi Tiyatrosunda onu seyrederken, düşüncelerimi, vardığım hükümleri yazmak benim için çok hazin olacaktır.

Şu kadarını söyleyeyim ki, bazıların kendisine san'at bakımında, «baş aktör» payesini verdikleri Bürhanettin Tepside bir fevkalâdelik bulmadım. Kendisini, refika-sını, arkadaşlarını azamî bir hüsnüniyetle seyrettiğimi hemen kaydetmeliyim. Biz, memlekette, derme çatma da olsa, teşekkül eden tiyatro heyetlerini teşvik edenlerden ve bunlardan fayda umanlarız. Fakat ciddi bir çalışma, sahneye, tekniğe, esere itina, seyirciye hürmet şartı ile.

Bir cümlemin hacmi içinde görmüşümüzlü hülâsa edelim: Gerek Eşber, gerek komedi çok zayıf, başta Bürhanettin olmak üzere bütün oyuncular çok sakattılar.

Halk sahnelerinin bile inkılâb geçirdiği bu devirde, hâlâ eski teknik, klâsik mizansenler, demode konuşma tarzı ile iddialı bir tiyatro kurmağa imkân çımadığını bilmemiz lâzım. Salı akşamı, Bürhanettin kumpanyasının «50 bin lira» adlı bir komedi ile, «Eşber» in saray faslımı seyrettik. Komedi adeta facia, facia da komedi havası içinde oynandı. Evvelâ, komediyi ele alalım. Temin ederim ki, en pes-tenkerani tulûat kumpanyaları bile, bu komedinin, ötesine berisine dokunmadan oynamazlar. Çok basit, hararet derecesi düşük içine öteden beriden alınma nükteler, şiirler konulmuş, tatsız bir eserdir.

Mizansene hiç itina edilmemişti. Bazan oda kapısı olan yer, bazan sokak kapısı oluyor. Eve sağdan girilen soldan çıkıyordu. Baba rolünü oynayan delikanlı lüzumlu lüzumsuz gülüyordu. Bobsitil elbise giymiş olmasını da ne ile izah etmeli? Ben henüz sakallı bobsitile rastlamadım. Hele konuşmalar başlı başına bir âlem. Ömrümde böyle garib bir Türkçe, dil başka, jest başka, dura dura konuşma tarzı görmedim.

Eşber'e gelince;

Bürhanettinin kelimeleri yutmak, taki meharetine diyeceğim yok! Bir nefeste çıkarıverdiği beş on mısra da beş on kelimeyi son harflerini söylemek suretile geçiştiriyor.

Jestlerindeki mübalâgayı, ölçü-süz kol ve ayak hareketlerini de hiç beğenmedim.

Bürhanettin, bu kadar sene Avrupada bulundu. Ümid etmek isterim ki, oralarda, tiyatrolara uğramıştır. Bugünkü tiyatro, sahne telâkki-si nedir, tiyatro tekniği ne gibi istihaleler geçirmiştir, konuşma san'atı ne durumdadır; bunları öğrenmek zahmetne katlanmıştır.

Mademki, memleket tiyatrosun, da almak istediği bir mevki var, bunlara dikkat etmeli, halkın karışısına çalışarak, eserlere emek vererek, itina ederek çıkmalıdır. Temin ederiz ki, o zaman, kendisini ilk al. kışlayanların başında biz bulunacağız.

Nusret Sefa Coşkun

Zayı — Emniyet dördüncü şube müdürlüğünden aldığım 28/9/941 tarih ve 16869 numaralı ikamet tezkeremli zayı ettim. Yenisini alacağımdan es. kışının hükmü yoktur.

Şişli Osmanbey Kur sokak 11 numarada Yunan tebasından Yorgo Yani Sivris

Memleket Haberleri

Adanada umumî bir kütüphane açılıyor

Adana (Hususi) — Valimiz Fa. Üstün'ün alâkasile Adana pek yakında umumî kütüphaneye kavuşacaktır. Dünya buhranı dolayısıyla yeni bir bina yaptırmaya Koordinasyon kararı müsaide olmadığından umumî kütüphaneye aid binanın alt katında açılacaktır.

Bilardo salonu olarak kullanılan binanın müsteciri çıkmak istemediği için mahkemeye müracaat zorunda kalmış ve kütüphanenin açılması bu yüzden gecikmiştir. Mahkeme vilâyet makamının talebini haklı bulduğundan tahliye kararı vermiş ve bu karar temyiz mahkemesince de tasdik edilmiştir.

Tahliye kararı kat'ileştiğinden icraya müracaat olunmuştur. Bina boşaltılır boşalmaz kütüphane hemen açılacak ve bu suretle şehrin büyük ihtiyacı karşılanmış olacaktır.

Öğrendiğimize göre, şimdiye kadar Maarif Vekâletine aid olup da müze binasında bulunan ve hakkile istifade edilmeyen Ramazanoğlu

hütüphanesi de yeni açılacak umumî kütüphaneye nakledilecektir.

Veteriner Müdürlüğünün faaliyeti
Veteriner müdürlüğünden aldığı malûmata göre, 941 yılı başından bugüne kadar 6 köyde Yanıkara hastalığı görülen 1953 sığıra aşı ve serum yapılmıştır. 5 köyde Konyun çiçeği hastalığına tutulmuş 2776 koyun ve 2000 keçiye serumlu vaksen yapılmıştır. 2 köyde 286 hayvana uyuz, 376 hayvana Antraks serumu yapılmıştır.

18 köyde 3640 manda ve 3163 sığırın Şarbon hastalığına tutulduğu görülmüş aşı yapılmıştır. 2 köyde 5000 tavuğa Difteri aşısı yapılmıştır. 2 köyde 1986 Ruamk ata Mal'le in yapılmış, 9 at öldürülmüştür. Kuduz hastalığıyla mücadelede, 39 köpek, 1 at, 2 manda müşahadeye alınmış, 1734 köpek, 66 kedi zehirle öldürülmüştür.

Bir yıl içinde Ceyhan, Osmaniye, Adana mezbahalarında 73,798 hayvan kesilmiştir. 941 kırsağa siad yapılmıştır.

Adanada

Çukurova ve civarında ipek böcekçiliğinin inkişafına çalışılıyor

Adana (Hususi) — Antalya İpekböcekçiliği müdürü Ekrem Eğilmez vilâyetimiz bölgesinde ve bilhassa Bahçe ile Osmaniye'de yetiştirilmekte olan ipek böceklerinin çoğaltılmasına çalışılmakta olan ipekböcek yerlerini tetkik etmiştir. Mersine giderek orada da etüdler yaptıktan sonra Ankaraya dönmektedir.

Öğrendiğimize göre vaktile geniş makyasta yapılan böcekçiliğin şimdiki vaziyetini mlah ile çokça miktarda ipek böceği yetiştirmek üzerinde durulmuş ve bilhassa ipekböceği kozasının değerli mütibayaası için tedbirler alınmıştır.

Çukurovada tohumluk ihtiyacı
Çukurova pamuk tarım satış kooperatifleri birliği tarafından Ticaret Vekâletinden Ceyhan ve Tarsus tarım satış kooperatiflerinin tohumluk ihtiyacı için 130 ton yulaf, 180 ton arpa, 1660 ton buğday istenmekte idi. İstenilen bu tohumlar vilâyetimiz mütibakasında zeredileceğine nazaran bunun vilâyetimiz iklimine intabak edecek şekilde cenub vilâyetleri hububatından temini düşünülmüştür.

Geçen seneki kuraklıktan çekirge ve sinekten zarar gören bu gibi vilâyetlerin tohumluk ihtiyacılarından henüz temin ve tedarik edilmiş tohumluk olmadığından yalnız tohumluk isteyen kazalar halkı elinde bulunan yemlik buğdayların hariçten gönderilecek buğdaylarla tebdil edilerek tevziinin ve ekimlerinin temininin mümkün olduğu vilâyetimize bildirilmiştir.

Memleket hastanesi kadrosunda terfiler

Adana memleket hastanesi dahiliye mütehassısı Dr. Osman Bozkurt terfi ederek sınıfı dördüncüye ve maaşı da 150 liraya, rontgen mütehassısı Dr. Zyaeddin de sınıfı birinciye maaşı 80 liraya çıkarılmış ve zihreviye mütehassısı Dr. Hasib Yıldırımın maaşı da 170 lira ücretten 60 lira aslı maaşa çevrilmiştir.

Ticaret odası münhal azalıkları bütçesi

Sivas (Hususi) — Şehrimiz ticaret ve sanayi odasına bağlı münhal azalıkların takdirini kazandı. Bu muvafak gençleri teşvik ederken her zaman bu şekilde temenni ederiz.

Gönül işleri

[Baş tarafı sayfa 3/1 dedir] onu kendisinden evvel geçen 99 un serrinden korumaktır.

20 nci asırda hisim akraba, dost, tanıdık mahrumiyetinin bir insanı istediği şekilde bir eş bulabilmekten ahkoyabileceğine inanılmaz. Sokak karşılaşması bir masaldır. Doğru olduğu zaman da ekseriya kötü netice verir. fakat bu öyle bir bahistir ki işinde, kahvende, tiyatroyunda komşuna fııldaman bir barut çizgisi gibi derhal bütün şehri dolaşır, ve kulağına dört taraftan fııldalar yağmuru yağar, tahkik edip kötüsünden iyisini ayırmak sana düşen bir iş.

İşte vereceğim nasihat budur.
TEYZE

İlan Tashihi

Son Postanın 8 Birincikânun 1941 tarih ve 4020 sayılı nüshasında mün. teşir Di Gudyir Tayr end Raber Eksport kompanının Türkiye Şubesi Müdürlüğüne Bay Eugen Bornhauser'in 1 Haziran 1942 tarihine kadar tayini ne dair Ticaret Vekâletinden verilen İlanda yazılı olup muamaleyh Bay Bornhauser'e ita kılınan saâhiyetlerin nihayet tarihi olarak gösterilen 1 Haziran 1942 tarihi yanlış olduğu ve Di Gudyir Tayr end Raber Eksport Kompanı tarafından Bay Bornhauser'e 20 Mayıs 1941 tarihli vekâletname ile verilmiş hak ve saâhiyetlerin 1 Haziran 1944 tarihinde nihayet bulacağı ilân edilir.

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli (662) lira (50) kuruş olan muhtelif şekil ve eb'atta 4000 adet lâtik rondela (26.12.1941) Cuma günü saat (11.30) on bir buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık ek-siltme usulile satılacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (49) lira (69) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesâikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyon müracaatları lazımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır.

(10889)

İstanbul Belediyesi İlanları

Şehzadebaşında Fevziye caddesinde kâin 15 numaralı ev bir sene müddetle kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuştur. Yıllık kira bedeli muhammen 480 lira ve ilk teminatı 36 liradır. Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kalemünde görülebilir. İhade 2/1/942 Cuma günü saat 14 de Dahil Encümeninde yapılacaktır. Talebilerin ilk teminat makbuz veya

Son Postanın tefrihası: 173

KOCA YUSUF

Hergeleci yenildiğini kabul etmiyordu

Fakat; Hergeleci sol omuzunun üzerine bir parça meyilli düşerek bir parça açılmıştı. Bunun üzerine Yusuf; galibiyet temennasını bastı.

İşte; kızılca kıyamet kopmuştu. Çünkü; Hergeleci, yenildiğini kabul etmiyordu. Yusuf; galibiyet diyerek, hasmını tutmuyordu. Halkın heyetini teşkil eden iki pehlivan, dan biri Yusufun galib geldiğini, diğeri geride olduğunu iddia ediyordu.

Ortalık karıştı. Türk pehlivanları birbirine girdi.

Nihayet; ecnebi pehlivanlar da, anlar anlamaz gürlüğe karıştı.

Seyirciler; meydan yerine yürüdü. İş çığrından çıktı.

Polis, jandarma halkı teskin edemedi. Sirkın kapıları açıldı. Güreş, bu kargaşalık arasında bozulup gitti.

Fransızlar, işi anlamadığı için Yusufun galib olmadığını iddia ediyorlardı. Hakikat ortada kaynayıp gitti. Sirk dağıldı. Güreş neticesi malûm olmadan bozuldu.

Yusufla, Hergelecinin bu son güreşini; cihan pehlivanı Kara Ahmed; Avrupadan geldikten sonra; şöyle anlatmıştır:

— Hergeleci ustamdır. Ne onun ve ne de Yusuf için söylemeyeceğim... Fakat; hakikatte ustam yenilmedi. E. vet; Hergeleci bir parça açık düşü. Lâkin, mademki, güreş Pomak güreşi idi. Bu suretle düşüş yenk sayılamazdı. Çünkü; Pomak güreşinde mağûl

biyet çivi yukarı olması lazımdır. güreşte hem Yusuf, ve hem de hakikatte mevkinde bulunan Filibeli Kara Ahmed haksızdırlar. Lâkin, sunu da söylemek isterim. Yusuf; Hergelecinin vi yukarı mağûb olmadığını kabul etmişti. Lâkin; seyirciler; polis ve jandarma birbirine girdiklerinden hakikatte teskin etmek mümkün olmadı. Bu güreşin rüütü arasında, dışarıda bulunan halkın de sirk kapılarını kırarak zorla içeri girdiklerinden kargaşalık bastırıldı. ta mümkün olmadı. Yoksa; hakikatte heyeti ile Türk pehlivanları Hergelecinin mağûb olduğuna hükme mişti. Yusuf ta; bu hükümüzlü kabul etmedi. rek tekrar tutuşmağı kabul etmedi. İşte; meselenin içyüzü böyledir, demiyim.

Paris güreşi hakkında, eski pehlivanların bildikleri de Kara Ahmed dediği gibidir. Ecnebi seyircilerin tahalesi olmamış olsaydı, güreş devam edecekti.

İşte; Reşad Beyin binbir gürlükle ile Parisi velveleye verdiği güreş bitti.

Artık; Hergeleci ve Kara Ahmed için Pariste yapılacak bir sey kalınmamıştı.

Hergeleci, alafranga güreşe gelmediğinden organizatörlerin vücudunda istifade etmeleri mümkün değildi. E. naenaleyh; Hergeleciye etraftan tek vaki olmadı. Reşad Bey; Hergeleci Kara Ahmed'i tekrar İstanbul'a yolladı. Hergelecinin Avrupa güreşleri bundan ibarettir. Bazı, muharrirler, Hergeleci ile Yusufun Paris güreşlerini alafranga olarak yaptıklarını yazarlardı. Halbuki; bu güreşler bilâkis alaturk olmuştur.

Hattâ; Mösyö Dubliye ile Mösyö P. yer, beraberlerinde götürdükleri, Filibeli Kara Ahmed ile Kara Osman'ın da alafranga güreşlerde işe yaramadığını göremek Pariste konturatoların feshetmişlerdi.

Filiz Nurullah; alafranga güreşe Yusuf'tan daha ziyade elverişli olduğunu halde; pehlivanların hiç biri güreş yapmak istemediklerinden bu adamın eş bulmak mümkün olmuştur.

(Arkası var)

Halk yardımı ile Türk gençliğini kurtarmak için yolda çalışan Hava Kuvvetlerine üye olduğunuz Kurban bayramında...

Ayvahk Halkevinin temsilleri

Ayvahk (Hususi) — Halkevimiz temsil kolu bu sene perdesini Kör piyesile açtı. Ötedenberi cih-

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Amerikada mühim bir toplantı yapılıyor

Müttefikler arasında yüksek bir harb meclisi kurulması muhtemel

Vaşington, 19 (A.A.) — İyi malumat alan Amerika mahfellerinden bugün bildirildiğine göre, pek yakında Amerika başvekilinde, Mihverlere karşı mücadele eden milletler müesseselerinin yapacakları toplantıda bilhassa hasbın sevk ve idaresine aid birinci mesele, müttefikler arasında yüksek bir meclisi teşkil işi olacaktır.

Toplantı vaziyetin son inkişafı neticesinde dünya stratejisinin tanzimi için müttefik hükümetlerin zalimden mürekkep, birleştirilmiş bir meclisin kurulması kuzumlu olup olmadığı hususunda karar verilecektir.

Harbe devam için hayatî istih-sallerle azami miktarda silah yap-pılması maksadıyla müttefikler ara-sındaki iktisadî durumun bir el-den tanzimi işi de incelenecektir.

Japonlara göre

(Baş tarafı 1 inci sayfa-da)
her tarafında hareketlerine süratle devam etmektedirler.

Tokyo, 19 (A.A.) — Tokyo radyosu bu sabah saat 3 de Japon-ların Hong-Kong'un yarısını işgal etmiş bulduklarını bildirmiştir.

Amoy, 19 (A.A.) — Stefani: Haber alındığına göre Hong-Kong müstahkem mevkiilerinin ü-midsiz bir vaziyette bulunması do-layısıyla Hong-Kong valisi Sir Mark Young'un tayyare ile meçul bir istikamete hareket ettiği öğre-nilmektedir.

Tokyo, 19 (A.A.) — Domei a-jansının Kowloon'dan aldığı bir habere göre Hong-Kong'da karaya çıkan Japonlar Jardine-Hills'i işgal etmişlerdir.

Sehrin merkezinde
Kowloon 19 (A.A.) — Dün akşam Hong-Kong'da karaya çıkan Japonlar bu sabah 11 de birçok istihkamları yaptıkları ve düşman hataryalarını kestirmişlerdir. Japonlar bu İngiliz mevzilerini bittirip hakimlerdir. Ja-pon hataryaları şehrin merkezinde civarında 430 metre yükseklikte bulunan Jer-dons Hill'i zapt etmişlerdir.

Muharebeler Japonların lehinde
Bangkok 19 (A.A.) — Simali Ma-layya'daki muharebeler, Japonların fev-kânde beklenmektedir. Japonlar, Kedah müstahkem ve Wellesley eyaletini iş-gal etmişlerdir. Malezyanın bütün iş-gal baki kısmına ve Hind denizi sahil-lerine kadar giden 160 kilometrelik bir hatın hakim bulunuyorlar. Penang a-dan da tamamen işgal edilmiştir.

İngilizler Adana'daki maçı kazandılar

Adana, 19 (A.A.) — Adanaya gelen ve Çukurova gençliği tara-fından hararetle karşılanan İngiliz futbolcular bugün ilk temastı Mer-cin muhtelitile yapmıştı. Çok he-vecanlı ve samimi geçen maç 6 - 2 İngiliz takımını lehine bitmiştir.

Brest limanına tekrar taarruz edildi

Londra, 19 (A.A.) — İngiliz bombardıman tayyarelerinin bu ge-neyeniden Brest limanındaki harb mevzilerini taarruz ettiği vesmen bil-diriliyor.

Çörcil nerede?

İngiliz Başvekili 3 gündenberi Londra'da gözükmemiş

Stockholm 19 (A.A.) — D. N. B.: Londra'dan bildiriliyor: Çörcil'in ne-rede bulunduğu meselesi, parlamento mahfellerinde ve siyasi mahfellerde gündemli fazla merak uyandırmaktadır. İngiliz başvekil üç gündenberi Avam Kamarasında gözükmemiş ve oada cereyan eden bazı mühim müzakereler için hiç birisine iştirak etmemiştir.

Çörcil, son defa böyle esaretsiz bir şekilde ortadan kaybolduğu zaman, Atlantik'te Ruzvelt ile buluşmuş oldu-ğu Londra'dan haberlatılıyor. Perşembe günü, birçok mebuslar, müfritah lar, du Atterton Çörcil'in nerede bulunması ihtimali hakkında soruşlardı. Nazar, h'ç bir cevap vermek istememiştir. Bu da, Londra'da dolayan rivayetleri ço-ğaltmıştır. Çörcil'in İngiltere'de bulun-madığı, yabancılara memleketin ol-duğu, orada müttefik memleketlerin in yüksek devlet ricaları mühim siyasi müzakereler yapıyor, şimdi Londra'da hasbın tarafından söylenmektedir. Bu zamanda, müttefiklerin Vaşington'da ve, bu Moskova'da konferanslar yapıldık-tır. Çörcil'in bu konferanslara bizzat iştirak ettiğii söyleniyor.

Bu gelişmelerin doğruluğunu gösteren hiç bir şey yoktur.

Londra, 19 (A.A.) — Avam Kamarası, harb durumunu müza-kere etmek üzere bugün gizli bir celse akdetmiştir.

Müttefiklere göre

(Baş tarafı 1 inci sayfa-da)
Kongu Japon kuvvetlerinden mürekkep mühim bir kısımın çıkarması üze-rine burada şiddetli bir muharebe ce-reyan etmektedir. Hong-Kong garni-zonu nisbeten az meçuldür ve mü-dafasını icab eden gayet geniş bir sa-hayı işgal etmektedir.

Hong-Kong müdafaa kuvvetleri kas-ım Karadağ kat'alarından mürekkep dir. Japon kat'alarının üç ayrı nokta-da karaya çıktıkları halindeki Ja-pon haberlerine dair hiç bir malumat mevcut değildir. Müstahkemler nazırı Hong-Kong hükümetinin meçul bir istikamete doğru adadan ayrılmış hak-larında rivayete kadar eteneği mahall olamazına söylenmiştir. Bu rivayetin Japon kaynaklarından çıktığı tahmin ediliyor.

Singapura Amerikan askerler geldi
Londra 19 (A.A.) — Japonların Ma-laya hasb çevresinde sayı üstünlüğü-nü muhafaza muvaffak olmaları pek muhtemel değildir. Puhakkika Singa-pur istisnai İngilizlerle birlikte müda-faa etmek üzere oraya Amerikan as-kerlerinin geldiği haber veriliyor. Di-ğer taraftan Rangoon'a büyük sayıda Hindi kat'alar gelmiş ve muhtelif harb sahelerine gönderilmişlerdir.

Alman ve Sovyet tebliğleri

(Baş tarafı 1 inci sayfa-da)
man ağır zağyada uğramıştır. Havanın kötü olmasından rağmen Alman tayya-releri, düşmanın asker topluluklarına, topçu mevzilerine, zırhlı kuvvetlerine ve takviye kat'alarına taarruz etmiş-lerdir.

Kola kırsalında, orta büyüklükte bir taarruz gemisi, bir bomba ile ciddi sa-rete hasarına uğramıştır.

Moskova 19 (A.A.) — 19 İhtikârın günü kuvvetlerimiz, bütün cephelede düşmana karşı çarpışmışlardır.

Batı, Kafkâsın ve cenub batı cephe-lerinin bazı kesimlerinde, kuvvetleri-miz şiddetli muharebeler yaparak heri-harede devanla Serpukov cenub ha-tasında Ruzsa ve Tarussa'yı ve Kaluga cenub doğusunda Kanino şehirlerini zapt etmişlerdir. 18 İhtikârda 5 düs-man tayyaresi düşürülmüştür. Bz 3 tayyare kaybedildi.

Moskova, 19 (A.A.) — Tula-nın cenubunda pek mühim bir en-düstri şehri olan Çekino iki gün süren bir muharebe neticesinde Al-manlardan geri alınmıştır. Bu ha-ber resmidir. Almanlar mümkün olduğu kadar muharebeden çekin-mekte ve Sovyet kat'alarının sıkı bir tazyikine maruz kalmadıkça çar-pışmamaktadırlar.

Azak denizinin şimalinde şid-detli muharebeler olmuştur. Alman-lar ağır zayıflık vererek garbe doğru çekilmektedirler.

Tebliğlere göre Libyada vaziyet

İngilizler Derne tayyare meydanını işgal ettiler

Kahire, 19 (A.A.) — Ortaşark İngiliz umumî karargâhının tebli-ği:
Mekili etrafındaki ve ilerisinde, ki düşman kuvvetleri bakiyesinin Derne'ye doğru takibine dünkü Perşembe günü bütün gün devam edilmiştir.

Ortalık karardıği zaman Derne tayyare meydanı bizim elimize geç-miş bulunuyordu. Fakat düşman kat'aları henüz nefsi Derne'yi ve Mekili bölgesini işgal etmekte idiler. Tayyarelerimiz çok mükemmel hedefler bulmuşlardır ve dünkü Perşembe günü bomba tayyareleri-nin faaliyeti, hareketin başından beri sarfedilen faaliyetin en yük-sek nisbetine ulaşmıştır. Derne'ye ve Mekili batısına giden yollar ü-zerindeki düşman kollarına karşı mükerrer hücumlar yapılmıştır. Bü-nün dikkatimiz ric'ar halindeki düş-man üzerinde yapılan şiddetli taz-yikin devamı için tefakkül edilmiş ol-duğundan Gazala ve Gazala batı-tarıb meydanında alınan ganimet-ler hakkında henüz tafsilât mevcut değildir.

Bardia ve Halfaya bölgelerinde henüz mukavemet etmekte bulunan düşman müstahkem mevzileri ke-sif bir hava bombardımanına ve topçu ateşine tutulmaktadır.

Çevirme hareketi

Londra, 19 (A.A.) — Afrika-da general Rommel tekrar İngiliz-ler tarafından sıkıştırılmaktadır. Zırhlı kat'alar Gazala'nın 30 ki-lometre cenubu garbisinde Alman kuvvetlerinin sol cenahını çevirme-ğe başlamışlardır. General gece zırh-lı tümenlerinden ikisine ve belki de Ariete ismini taşıyan İtalyan tü-menine geri çekilmek emrini ver-miştir. Bu tümenler sahili takib e-derek Derne'ye gitmek emrini al-mışlardır. İngilizler düşmanın ric-at hattını kesmek için Timimi'ye bir kaç alay göndermişlerdir. Bun-ların şimdi çarpışmağa başlamış ol-maları muhtemeldir. Diğer cihat -ten Hindliler, Yeni Delidahlılar ve Polonyalılar Rommel piyade kuv-vetlerinin büyük bir kısmını «U» şeklinde olan bir sahannın içine ka-patmışlardır.

İtalyan tebliği
Roma 19 (A.A.) — İtalyan umumî karargâhının 565 numaralı tebliği:
Bingazi Cebelşark bölgesinde, Derne etrafında, şiddetli muharebeler cere-yan etmektedir. Düşman, burada Ml-sardan gelen yeni sırhlı birlikleri yar-dımıle, Mihver kat'alarına karşı tazyi-kin artırmakta ve bu kat'alar misal teşkil edecek bir inatla çarpışmakta-dırlar.

Bardia ve Sollum cephelelerinde top-çu faaliyeti vardır. Zırhlı otomobiller tarafından bir taarruz püskürtülmüş-tür.

İtalyan ve Alman hava teşekkülleri viriyetli hâlimdeki kolları, çok mü-kemmel neticeler almak şartıile, bom-balamalar ve pek alçaktan uçarak bunlara hücum etmişlerdir. Düşman, 13 tayyare tahvilmiştir. 3 İtalyan tay-yaresi kaybedir.

17 İhtikârın. öğleden sonra, torpil tayyareleri filoları, Bingazi sularında, birbiri ile çarpışan deniz kuvvetlerine hücum etmişlerdir. 3 kruvazör ve bir motorlu Dön. Malta civarında diğer bir kruvazör, tayyarelerimizden torpil yapmışlardır.

Bir kahramanın oğlu için

Ruzveltin 1956 senesindeki meçul halefine bir mektubu
Vaşington, 19 (A.A.) — M. Ruzvelt, Birleşik Amerikanın 1956 senesindeki cümhurreisine hitaben bir mektub yazmış. Japonların Ha-runa zırlınlını batırırken ölen tay-yare yüzbaşısı Kelly'nin oğlu, A-merikan milletinin, babasına karşı olan minnettarlığını göstermek ü-zere, Birleşik Amerika askerî aka-demisine talebe sübay olarak yaz-dırmasını bu meçul halefinden ric-a etmiştir.

İkinci cihan harbinin ilk Ameri-kalı kahramanın oğlu Collin Kelly, 18 aylıktır.

Yeni kanunla hükümete verilen bazı selâhiyetler

(Baş tarafı 1 inci sayfa-da)
ve yardımcı malzemeyi değer fiatı-nın tediyesi mukabilinde el koya-rak almağa ve maksada göre tevzi ve satmağa ve ihtiyacı olanlara kârsız vermeğe selâhiyetlidir. Bu maddeleri ve yardımcı malzeme-nin el koyma kararından evvel sa-tılmış bulunmaları dolayısıyla veya herhangi bir sebeble bulundukları yerlerden başka mahallere müsaa-de almakta izin nakledilmeleri men-u olup buldukları yerlerde sa-hibleri veya ziyedleri tarafından hükümet emrine teslim olunmaları mecburidir.

Hükümet hakiki ve hükmi sa-hıslardan ellerinde bulunan her ne-vi madde ve yardımcı malzemenin ne'vî miktar ve vasıflarını bildiril-mesini ve bunlar hakkında kuzumlu görülecek değer bütün malumatın verilmesini isteyebilecektir.

Cezalar
El konulan maddeyi ve yardımcı malzemeyi teslimden imtina edenler veya saklıyanlar veya kaçıranlar, buna teşebbüs edenler ve ibarek yar-dım edenler veya yaptırımlar 250 li-radan 10 bin liraya kadar ağır para cezasıla birlikte üç aydan bir seneye kadar hapis cezası tatbik olunmakta beraber suça mevzu teşkil eden ma-lın aynı cinsten mevcut bakiyeleri tamamen müsaderesine de hükümlü-nü olacaktır.

İstihkak men veya tahdid edilen maddeleri imal eden veya tic-a-ret tasdihi esnasında 25 lira-den 250 liraya kadar ağır para cezası hükümlü olacaktır.

Aramalar
Kanunun tatbikini temin için valî ve kaymakamların yazın emriyle vazî-fetlendirilen memurlar, mağaza, tic-a-retخانه, depo, dükkân, ambar, sa-manlık vesair her türlü mal konulu-büden yerlerde arama yapabilecekler-dir. Arama sırasında mahallî zabıta amiri veya memuru ile aranacak yerin ve malın sahib veya ziyetleri ve bun-lar bulunamazlarsa surasile müessesel-ri veya hususîlerinden veya kendisile sakin olanlardan veyahud komşuların-dan müteyyiz biri hazır bulunduru-la, olacaktır.

Köylerde yapılan aramalarda muh-tar ile ihtiyar heyetinden biri ve muh-tar bulunmadığı zaman ihtiyar hey-e-tinden biri ile komşularından birer ve ihtiyar heyetinden kimse bulunmadığı takdirde komşularından iki kişi hazır bulundurulacaktır.

Gece arama yapılmıyacak
Geçtiklerinde zarar görülen fevka-lâde halde müsatesna olmak üzere mes-ken veya sair binalarda gece arama yapılmıyacaktır.

FERHAT ile ŞİRİN
Sarkın en güzel aşk efsanesi
Sassani saraylarının zenginliği
TÜRKÇE TÜRK MUSİKİSİ EN NEFİS SARKILAR

Yıldızlar kraliçesi
DEANNA DURBIN
En son ve en güzel temsil
BAHAR RESMİ GEÇİDİ
Filminde: Musköllü, Sarkılı Lüks ve ihtişamı ile
Hergün SÜMER Sinemasında
Zaferden zafere kosmaktadır. Mutlaka bu filmi görünüz.
Bugün saat 1 de tenzilâtı matine.

Herkesin beklediği büyük şark filmi
Artist ve okuyucu san'atkar
ABDULVEHAB'ın MES'UT GÜNLER TAKSİM ve SÜMER
son ibdal
Pek yakında
sinemasında

2 Büyük film birden
CASUS GENÇ AŞIKLAR
LİL DAGVER - THEODOR LOOSE
FRANZİCA
Bir güzel kadının siyasi Macerası
CLAUDETTE COLBERT - CLARK GABLE
Türkçe
Neş'eli, zevkli hissl film
Bugün saat 1 de tenzilâtı matine

Millî korunma kanunu

(Baş tarafı 1 inci sayfa-da)
sının ruznameye alınmasını ve ter-cihan müzakere edilmesini teklif etmiş ve kabul edilmiştir.

Müteakiben kürsiye gelen Ma-liye Vekili Fuad Ağralı gene bu-gün gelen evrak listesinde buğday korunma karşılığı vergisinin kal-dırılması hakkındaki kanun lâihya-sının şimdi müstaceliyetle müzake-resi kabul buyurulan millî korunma kanunu ile şiddetle alakadar bulun-masından dolayı muvakkat encü-mene havale edilmesini teklif etmiş ve bu teklif de kabul edilmiştir.

Hatiblerin sözleri
Bundan sonra Fuad Sürmen (Rize) müzakeresine konar verilmiş olan millî korunma kanununun bazı maddelerini değiştiren kanun lâihyası hakkında müstahkem grup adına söz alarak de-mişler ki:
Arkadaşlar, içinde bulunduğumuz vaziyet ciddidir ve bugünkü müstak-bil yanın daha ziyade artmasına da iştirak etmek lazımdır.

Hadiselerin tazyiki altında ahşan münferid ve geçimsiz tedbirlerle bu-günkü fevkalâde halin doğurduğu mü-sül meseleler halledilemez. Bugün halimiz ve ordunun zarurî ihtiyacı-ramı karşılamak ve bunları temin et-mek için bu ihtiyacılara cevap teşkil e-decek olan maddelerin istihsalinde, it-halinde, nakillerinde ve bunlardan stok vücutu getirilmesinde ve en ni-hayet tevzi ve istihlaklarında yekdi-ferimî tamsimiyacı ve memleketin bün-yesine uygun ve aynı zamanda iht-i-yacıların derecesile mütenasib tedbir-ler alınmasına ihtiyacı zarurî oldu-ğuna inansıyor ve hükümetimizden bu-nu temin etmesini rica ediyoruz.

Odun ve kömür meselesi

Fuad Sürmen (Rize) den sonra Rasih Kaplan (Antalya) söz ala-rak müstahsilin mal getirip satma-sına mümkün olduğu kadar mey-dan vermek için lâzım gelen tedbir-lerin alınmasını Dahiliye ve Tica-ret Vekillerinden, odun ve kömür meselesine de temas ederek bazı yerlerde görülen müşküllerin ön-lenmesini de Ziraat Vekilinden ve gene İstanbuldan gelmiş bazı adam-ların Anadolu'da dolayarak buldukl-arı dokumaları İstanbuldaki tü-c-ar hesabına topladıklarından da-b-hisle Ticaret Vekâletince bunun da bir an evvel önüne geçilmesini rica etmiştir.

Buğdayların tevzi işi

Rasih Kaplıandan sonra Mazhar Müfid Kansu (Çorum) kürsiye ge-lerek içinde bulunduğumuz hâl ve hâdisatın icabı olarak Meclisten istenilen selâhiyetlerin ve tahsisat-ların bilâ tereddüd verildiğini an-tak bunlara mukabil beklenen ne-ticelerin görülmediğini kısa bir za-man içinde kanunun üç defa Me-clise geldiğini beyan etmiş ve de-vamla Ticaret Vekâleti tarafından verilen buğdayların tevzi işinin tanzim edilemediğini, bütün teşhi-lâtta uğraşanların daha fazla çalı-şmaları icab ettiğini, kanun yapma-la işlerin halledilemeyeceğini söyle-dikten sonra binaenleyhe benim istihmatım bu kanunun da ve şim-diye kadar verdiği selâhiyet hak-

kindaki kanunların da hüsnü tabii-kına dikkat ve itina edilmesini rica etmektedir.

Bir buçuk sene önce ipik meselesinin yoluna girdiğini ve Vekillerin gayret-lerine, verdikleri direktiflere rağmen işi tatbik edilememesi yüzünden ipik için ön düzlemlediğini ve neticede bu kanunun tatbikatla meçul olacak kan-saların işi inatlıb edilmesine itina o-lunmasını rica etmiştir.

Ticaret Vekilinin beyanati

Mazhar Müfid Kansu'dan sonra Ti-caret Vekili kürsiye gelmiş ve şu be-yanatta bulunmuştur:
Mühterem arkadaşlar;
Partimizin Meclis grubunun değerli ve faydalı tekliflerinden geçtikten sonra dışlanıyoruz sesleri Etyük Meclis'e ar-zolunan bu kanun lâihyası hepimizin üzerinde sarsarak durduğu bir hâdiseyi bir mevzuun halini temin gayesi gü-den bir lâihyadır.

Arkadaşlar; Büyük Millet Meclisinin muhtelif müzakerelerinde mühterem emre edildik gibi dünya harbinin biz-sim memleketimize de tesiri az olma-mıştır.

Hükümet müvazenesi mümkün ol-duğu kadar memleketin ihtiyacına ce-vab verecek bir şekilde tanzim etmek için bir ihtiyacı maddeleri üzerinde ve bilhassa hububat gibi halkın ve or-dunun ana gıdasını teşkil eden bir madde üzerinde daha venimli ve daha tutumlu bir tedbir almak zarurî bul-muş ve bu maksadla da kanunu hu-zur altına sevk etmiştir.

Büyük Meclise arz etmek isterim ki bugün bilhassa halkın ve ordunun hububat ihtiyacı istikbal itibarile tam olarak temin etmek hususu ciddi ve esaslı tedbirlerle mevzu teşkil edecek bir mahiyettedir.

Hükümet Büyük Meclisten bir selâ-hiyet isterken toprak ürünlerinin is-tihsalini arttırmak ve müstahsilatını, ze-t büyük ölçüde yardım etmek ted-birlerini de beraber almıştır. Üçüncü bir tedbir olarak mütalea ettiğimiz, stoku meydana çıkarmak kayfiyeti Meclisi âlinin de vereceği mezuunete bağdır.

Karne usulü

Mazhar Müfid arkadaşlarımızın buğ-day temin edilmesine rağmen ek-mek tevziatının birçok yerlerde ka-rışıklığı mucib olduğu hakkındaki ifadeleri bazan hakikaten vâki ol-maktadır. Fakat arkadaşlar demin de arzettik gibi hükümet birçok müşkülât ve bazı mahzurlarına rağmen bir taraftan stoklarımızı mu-hafaza etmek bir taraftan da bu tev-ziatı tam bir intizam altına almak maksadile bu ekmeğin işinde karne usulünü tutmağa karar vermiştir ve iki buçuk aydanberi çalışarak bu-nun hazirlanışını ikmal etmiştir. Va-tandaşlarımız böyle bir tedbirî seve-se kabul edeceklerinde şüphemiz yoktur.

Ziraat Vekilinin beyanati

Ticaret Vekili Müntaz Ökmenden sonra Ziraat Vekili kürsiye gelerek Ra-sih Kaplan (Antalya) önü sür -düğü odun ve kömür meselesine de temas ederek icab eden tedbirlerin alın-masını ve Meclise arz edilmesini istemiştir.

Başvekil vekili kürsüde

Maddeler okunduktan sonra; Başve-kil vekili ve Hariciye Vekili Şükri Saracoğlu kürsiye gelerek şu beyanatta bulunmuştur:
Arkadaşlar uzun günler birçok arka-daşlarımızın yardımıle üzerinde çalış-tığımız maddeler huzurunuza geldi ve birer birer okunarak kabul olundu. Yazın daha evvel kanun heyeti unu-miyeti hakkında konuşurken söz alan mühterem mebus Mazhar Müfid ar-kadaşım, bizden ne istediğine verdik, kanun istedikler verdik, selâhiyet iste-diler verdik, para istedikler verdik, fa-kat beklediğimiz neticeyi alamadık ve beklemekte devam ediyoruz, dediler, söylediler. Mazhar Müfid Kansu «Ço-ruh» un yukarıda bahis mevzuu olan tekliflerinde temas ederek hükümetin bahis mevzuu tekliflerin işaretini dahil-ünde, çıktığı hat dahilinde çalıştığını, zaman zaman hat'a edils bile bir suçlu görüldüğünde merhametsizce cezalandırıldığını sorulan her noktanın he-sabını açıkça vermeğe hazır olduğunu, hükümet denilen müessesce, istihza-ha geçtikçe bu nevi istihza memnuniyet le kabul ettiğini beyan etmiş ve eğer binaenlerinden böyle bir şey vâki olursa soracakları sanilere daha ziyade mem-niyet menfaatı için cevap vermeğe ha-zır olduğumuzu huzurunuzda tekrar e-diyoruz demiştir.

Bundan sonra gene Mazhar Mü-fid Kansu (Çoruh) ve takiben Baş-vekil Vekili ve Hariciye Vekili Şükri Saracoğlu tekrar kürsiye ge-lerek söyledikleri sözlerle araların-da görüş itibarile esaslı ve ihtilâfî bir nokta olmadığımı söylemişler ve umumiyet itibarile temennilerinde-ki mutabakatı müşahade ederek söz lerine nihayet vermişlerdir.

Bundan sonra kanun lâihyası he-yeti numuniyesi rey'e konarak ka-bul edilmiştir.

Askeri vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

18 Birincikanunda Londra radyosu Japonların karaya çıktıkları sahil mün. takası civarında bulunan İngiliz kuv. ve fletinin o havadaki petrol kuyula. rite buna müteferri bütün tesatta tah. rib ederek daha münasib bir mevze çekilmiş olduklarını bildirmişler.

Buna göre ve Anambas adalarına yap. tıkları bombardıman istisna ederse Japonlar gene Felament Hindistanın bir parçasına değil, fakat İngiliz Ma. leaya müstemsilekesinin bir kısmını teşkil eden Bornei prensliği arazisine tecavüz etmişlerdir, demektir. Filha. iaka Borneo adasının şimal doğusun. dan cenub batısına doğru uzanan dar bir kısıp bu prensliğin arazisini teşkil etmektedir.

Japonların bu yeni hareketleri çok ehemmiyetlidir. Çünkü bir taraftan bir çok değer kıymetli iptidal maddelerle bullette zengin bir petrol sahasına ayak basmış olduğu gibi bir taraftan da Filipin adaları Singapur arasında adeta bir muvasala adası vaziyetinde bulunan bütün Borneo adasını kon. trolları altına almak üzere ilk adımı atmış bulunmuşlardır.

Filipinlerin Luzon adasında cereyan eden hareketlerde kayda değer yeni bir inkışaf yoktur. Ancak buna mu. kabil, İngilizler Hong Kongun ada kış. mında pek ziyade sıkışmışlardır ve İn. giliz vücutlarının Japonların ikinci bir tes. min teklifini reddetmiş olmasına rağmen Hong Kong mukadder akıbetine daha ziyade yaklaşmıştır, demektir.

Malakka yarımadasına gelince: Ma. lım sahilleri İngiliz, Singapur u. salaban müdafaa maksadıyla girişmiş ol. dukları muharebelere büyük bir enerjii ile devam etmekte iseler de bu ma. lım adadaki umumî durumun da bergün bir parça daha kendi aleyhlerinde bir cereyan almakta olduğu görülmekte. dir.

Uzaklaşık veyahud doğu Pasifikte ce. reyan etmekte olan bu hâdiseleri de. mekrasi devletleri lehine çevirecek en mükemmel çare ve tedbir, hiç şüphesiz Birleşik Amerika donanmasının Japon donanmasını mağlûb edebilecek kadar kuvvetli olduğu haalde Filipin sularına gelebilmesidir. Birleşik Amerika do. nanması, asıl büyük deniz muharebe. sini kendi üstlerine yakın sahalarda vermeğe çalışacak olan Japon donan. ması karşısında bu cesareti gösterebi. lecek midir? Gösterse bile o zamana kadar Filipin adalarının müdafaa ve muhafazasını devam edecek midir? Bu. tabiiile bilinmez. Bînin bir şey var. sa o da Birleşik Amerika donanma. sının henüz Japon donanmasının ileri unsurları tarafından Hava adalarına karşı devam ettirilen taarruz ve hü. cumları bile bertaraf edilecek im. kânına bulunamamış olmasıdır.

2 — Sovyet Rusya cephesinde: Almanların Moskova cephesinde ha. riset hesabından mevzi harbine, yani taarruzi bir vaziyetten tedafül bir va. ziyete geçmek ve cephelelerini kış ge. ni için üzerine en faydalı bir şekilde çe. kmek maksadıyla icra etmekte ol. duğları ve her tarafta her tarafta tehditleri takib etmekte ve sıkış. tırması beklenmektedir.

17 Birincikanun tarihli Sovyet teb. lîği bu cephedeki takib harekâta es. nasında Kalinin ve Wolhof şehirleri. nin de geri alındığını, Almanların W. yasna bölgesini de tahliye ederek da. ha garbe çekildiklerini ve yeniden da. ha bir hayli malzeme ve mühimmatın ele geçirildiğini bildirmektedir. 18 ta. rihi Alman tebliği ise muayyen hafta. çekilmek maksadıyla yapılan hareketler esasında Sovyetlerin mahalli taarr. uzlarının püsürdüldüğünü bildirmek. tedir. Diğer haberlerde Leningradta mahsur Sovyet kuvvetlerinin Neva nehri boyunca uzanan Alman muha. sara hatlarına yarabilmek için dar. madan çalıştıklarından ve ayrıca Do. neç havzasından da ilerlemeğe uğna. maktaki olduklarından bahsetmektedir.

Wolkof şehri aynı isimli nehrin garb sahilindedir ve şayed Sovyetler bu şeh. ri almışlarsa Şusselburgdan Neva nehri boyunca Almanların Leningrad muhasarasına nasıl devam ettirebile. cekleri önemli bir sual halinde aklı. galar.

Sovyet Rusyadaki harb cephesinin bugünkü karışık vaziyeti karşısında bizim düşüncemiz şudur: Mühim miktarda ihtiyat kuvvetle. rine malik olduklarında hiç şüphesiz çabız olmaları Almanya ve müteferriklerinin orduları şimalden Mibaren Omega ile Ledoga gölleri arasındaki Sivar nehri. nin şimal sahilini, ondan sonra sva. şile Leningrad karşısındaki muhasara vaziyetini, Wolkof nehri boyunca, Wal. day tepelerini, Simolensk ile Wiyasma arasında bundan evvelki tahkim et. miş oldukları sahayı ve daha cenuba doğru Bayansk, Korsik, Harkof, Staşino, Taganzov veya Maryapul umumî hatlarını muhtaka ellerinde bu. lundurmaları mecburiyetindedirler ve ka. naatımızca bunu tetah edebilecek kud. ret ve imkânla maliktedirler. Bu hatta e. saslı bir şekilde yerleştikten ve Sov. yetlerin konuş dahi tevallı ettirmeleri kuvvetinde melhuz taarruz hareketle. rini şiddetli mukabil taarruz hareket. lerle önleyip karmak üzere muhtem. el bölgelerde kuvvetli ihtiyatlar kama. ettikten sonra bu kış zarfında büyük kuvvetlerle Sivastopola taarruz ederek orasını zaapt etmek istaradındadır. Sovyet kuvvetlerini küçümsemekte de. vam ederek bunu yapamazlarsa ve bu. nun neticesinde bahis mevzuu etmiş hatları gerilerine çekilmek mec. buriyetinde kalırlarsa o zaman altı aydanberi sarfettilikleri bütün gayret ve emeklerin boşa gittiğine şahid olacak. İsmi söylemek mübalağah bir şey ol. maz, müteahhasındayız. K. D.

Yeni nesriyat

Çocuk büyüme yolu

Profesör doktor İhsan Hilmi Alan. tarın «Çocuk büyüme yolu» isimli ye. ni bir eseri neşredilmiştir. Anne olan her kadının anlayış istafade edebile. ceği şekilde sade yazılmış olan eser, ilce kısmı ayrılmıştır. Birinci kısım, sağlamlık çocukların bakımını, ikinci ki. sım, çocuğun hastalıklarını ve hasta çocukların bakımını, üçüncü kısım ise analara ötedüleri ihtiyat etmektedir. Çocuklarının sağlamlık olmasını isti. yen, onları hastalıklardan korumak için çabıyan ana ve babalara bu istii. fadeli eseri tavsiye ederiz.

24 adet şasi kamyonet alınacak Maliye Vekâletinden:

Resmî daireler için 0,5 ilâ 1,5 tonluk Ford, Sevrile, Enternasyonel, Opel markalı kamyonet her hangi birinden olmak üzere yirmi dört adet müceddet şasi kamyonet pazarlık satın alınacaktır. Vermeğe talib olanların 27/12/941 tarihine rastlayan Cumartesi günü saat 11 de Levazım Müdürlü. ğünde müteşekkil eksiltme komisyonuna müracaat etmeleri. «9512,11259»

Üniversite A. E. P. Komisyonundan:

Mevcut nümune gibi 180 çift meroan terlik alınacaktır. Talibleri 25.12. 941 Perşembe günü saat 15 de idari mall işleri müdürlüğüne gelmeleri. «11250»

Bütün Türkçe gazetelerin çıkmadığı günlerde

Kızılay Gazetesine Verilecek ilânlar için:

Münhasıran İLANCILIK Şirketine müracaat edilmelidir. Ankara caddesi - Kahraman Zade Han. Telefon: 20094 - 20095 İlan sayfasında santimi 50 kuruştur.

Üniversite A. E. P. Komisyonundan

Gureba hastahanesi dahiliye anfsinde yapılacak 7670.25 lira keşifli kalorifer bağlama tesiatı 25.12.941 Perşembe günü saat 15 de Rektörlükte açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname ve keşif Rektörlükte görüldür. (10861)

Değerli Zarif Dahil ve hepsinden ucuz Dürüst ve Emsalsiz Platinen Altından Paslanmaz Çelikten Kromdan Çeşitleri mevcuttur. ARLON saatlerini tercih ediniz.

Deposu: Z. SAATMAN Sultanhamam, Camiibaşı H.

TIYATROLAR

İSTANBUL BELEDİYESİ

ŞEHİR TIYATROSU

Tepebaşı dram kısmında

Bugün 16,30 da

Türk tiyatrosu

tarihî matinelere. Akşam 20,30 da

MÜTHİŞ AİLE

İstiklâl caddesi komedi kısmında

Bugün 14 de

ÇOCUK OYUNU

Akşam 20,30 da

SAADET YUVASI

Zayı — Bundan iki ay evvel dö. rünce şubeden aldığım ikamet tezke. remi kaybettim. Yenisini alacağım dan eskisinin hükümlü yoktur.

İran tebaasından Rubabe Hüseyin!

SİZİN DE TAKDIR ETTİĞİNİZ ÜZERE

Azımsız modasının zarafet ve inceliğine inzıman eden üstad terrilerin mahareti, kadına da gençliğe matuf sayılabilecek bir beden tenasübü arzeder.

Fakat yüz ve onun hututu gevezdirler. Eğer bu noktaya lazım gelen ihtimam gösterilmezse, seneler bu hatla. rı başkalarına pek çabuk farketirler. Bu, sizin bir sırrı. nuzdur ki, ufak bir dikkatsizlik veya ihmal neticesi rakı. belerinizin dikkat nazarından uzak kalmanız, işte senele. rin (bühassa nazik ve hassas cüdlere musallat olan o tah. ribkâr senelerin) cildinize çizmekte olduğu on binlerce (bi. dayette gayri mahsus) ince çizgilerle imallik kalmayınız.

Zamanla cildinizi solduracak olan ve sizi pek çok defa vakitsiz harab eden bu âzırları aşım ve sabah Krem Perlevle yapacağınız ufak bir masajla refediniz. Krem Perlevin bu mucizesine yüz binlerce hemcinsiniz gibi siz de hayret ve memnuniyetle şahid olacaksınız. Göreceksiniz ki simanız, ebedi gençliğin herkesine mağurane sövli. yecektir.

KREM PERTEVİN terkibindeki faal anasır en derin çizgileri bile izalede gelebilecektir. Bugünden itibaren siz de bir tıp KREM PERTEVİ tuvalet masanızda bulundurunuz. O, aynı zamanda sert rüzgârların ve kuvvetli güneşin en iyi muhafızıdır.

Kazanç Vergisi Mükelleflerinin Nazarı dikkatine

İstanbul Defterdarlığından:

Kazanç vergilerinin ikinci takatı tediyeye müddeti Birincikanun 1941 ayl. dir. Takatların ileride % 10 zamlı ve icra yolile tahsiline mahal kalma. mak üzere sayın mükelleflerin vergi borçlarını bu ay sonuna kadar bağli oldukları Maliye Tahsil Şubelerine ödemeleri rica olunur. (10813)

REKLAM, DEĞİL HAKİKAT: Yurdumuzun her köşesinde dürüstlüğü, ucuz. luğu ve bol çeşidlerle tanınmış: Asrî Mobilya Mağazasını gezmeden ve bir fikir almadan başka yerden mobilya almamalarını tavsiye ve mutlaka sa. lonlarımızı gezmelerini rica ederiz. Bihassa İn. giliz karyoları ve Avusturya sandalyaları mevcuttur. İstanbul, Rızapaşa yolu No. 66 Ahmed Fevzi. Tel: 23407

M. M. V. Hava Müsteşarlığından

Hava müsteşarlığı teknik taburu için otomobil ve traktör makinisti ve meydan ve yol inşaatına vakif ustalara ihtiyaç vardır. Verilecek ücret miktarları yapılacak imtihanda gösterecekleri ehli. yete göre 50.120 lira arasındadır. Taliplerin dilekeleri ile hava müste. şarlığına müracaatları. «9310» (11054)

MUHASEBECİ ARANIYOR

Askerlikle ilişkisi olmayıp inşaat işlerinde bulunanlar tercih edi. lecektir. Taliblerin yedelerindeki bonservis suretlerini bir mektub. la (R.G.) rumuzile 176 posta kutusu adresine göndermeleri.

Maliye Vekâletinden

Gümüş "100,, kuruşlukların tedavülden kaldırılması hakkında

Gümüş bir liralıkların darp ve piyasaya kâfi miktarda çıkarılması üye. rine 1.2.941 tarihinden itibaren tedavülden kaldırılmış olan gümüş yüz kuruşlukların 1.2.941 tarihindenberi yalnız malsandıklarile Türkiye Cüm. huriyet Merkez Bankasına ve Merkez Bankası bulunmayan yerlerde ZL. raat Bankası şube erince yapılmakta olan tedvil müamelâtına 31.1.942 ak şamı nihayet verilecektir. Bu tarihten sonra mezkûr paralar nakid ola. rak hiçbir vechile kabul edilmeyecektir.

Elinde gümüş yüz kuruşluk bulunanların 31.1.942 akşamına kadar bun. ları malsandıklarile, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında ve Mer. kez Bankası bulunmayan yerlerde Ziraat Bankası şubelerinde tedvil et. tirmeleri ilân olunur. «8262,9836»

İstanbul Deniz Komutanlığından:

Yıldırım motorunda ücretle çalıştırılmak üzere bir motorcu makiniste ihtiyacı vardır.

İsteklilerin aşağıda yazılı vesikalarile birlikte Kasımpaşada bulunan İst. tanbul Komutanlığı makine mütehassıslığına müracaatları.

1. — Nüfus cüzdanının iki kiti'a sureti.
2. — Askerlik terhis vesikasının sureti.
3. — Çalıştığı yerlere aid bonservislerinin sureti.
4. — Makinistlik «Motorcu» şahadetnamesinin sureti.
5. — Akti aded vesika fotoğrafı. «11171»

Hava Kurumu Gemlik Şubesinde

Türk Hava Kurumu Gemlik şubesi tarafından bu sene toplanacak ko. yun, keçli, sağır derilerle barsaklarının açık artırması 25/Kânunuevvel/941 tarihine rastlayan Perşembe günü saat on beşte yapılacaktır.

İsteklilerin şartnamesini görmek üzere İstanbul ve Gemlik şubelerine ve pey sürmek için ihale günü Gemlik şubesine % 7,50 muvakkat ve % 15 katî teminatlarile birlikte müracaatları ilân olunur. «10847»

Son Posta Matbaası: Yazı İşleri Müdürü: Cevad Fehmi Başkut

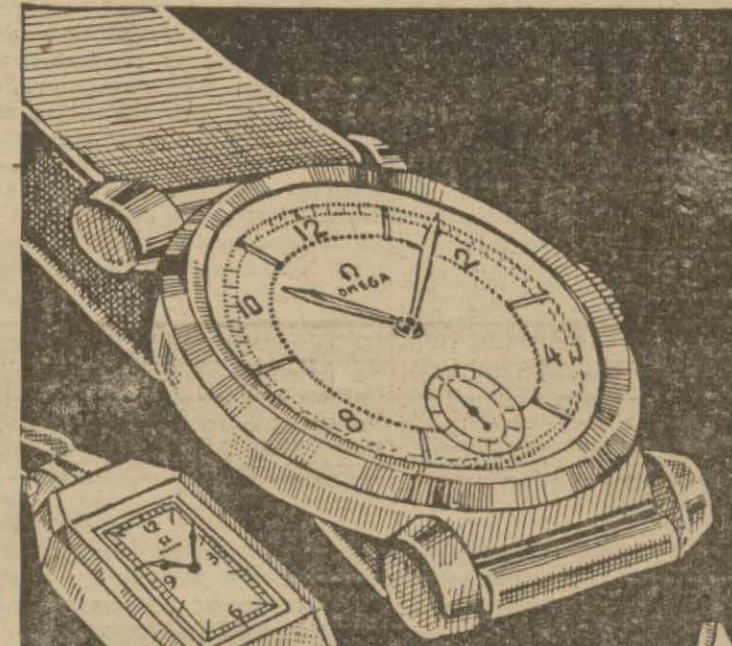
SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

GRİPİN

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

Neuralji, Kırıklık ve Bütün Ağrıları Derhal Keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Her yerde Pulla kutuları ısrarla isteyiniz.

OMEGA
DÜNYA TAM AYAR REKORU

Nafia Vekâletinden

Eksiltmeye konulan iş:

1. — Aydın su işleri 4 fünü şube müdürlüğü mntakası dahilinde Na. zilli - Horsunlu ovalarının sulanması için Peslek mevkiinde yapılacak olan regülâtör, galeri, tünel ve kanal inşaatının kemali işleri muhammen kesif bedeli vahidi fiyat esası üzerinden «24064» lira «37» kuruştur.

2. — Eksiltme 8/1/1942 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 15 de Ankarada su işleri reisliği binası içinde toplanan su eksiltme komisyonu ovasında kapalı zarf usulle yapılacaktır.

3. — İstekliler, eksiltme şartnamesi, mukavele profesî bayındırlık işleri genel şartnamesi, umumî su işleri fenni şartnamesi hususî ve fenni şart. namerleri ve projeleri «46» lira «20» kuruş mukabilinde su işleri reisli ğinden alabilirler.

4. — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin «40712» lira «58» kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı gündün en az üç gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır.

Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak ede. mezler.

5. — İsteklilerin tekilî mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir sa. at evveline kadar su işleri reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzım. dir. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «9253» «10945»

Fen Fakültesi Dekanlığından:

Fen Fakültesi umumî kimya enstitüsü için bir asistan ve bir laborant alınacaktır. İsteklilerin dekanlığa müracaatları. (11252)

Türkiye Cumhuriyeti

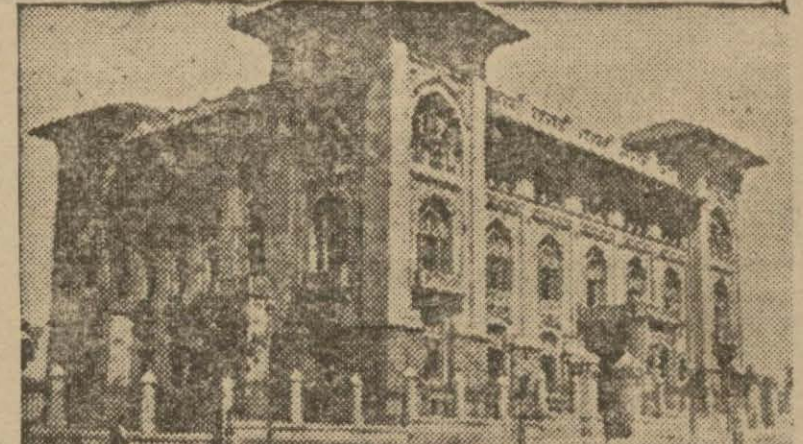
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

İzrai ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara sene 4 defa çekilecek kura ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Aded 1,000 Liralık 4,000 Lira

4 » 500 » 2,000 »

4 » 250 » 1,000 »

40 » 100 » 4,000 »

100 » 50 » 5,000 »

120 » 40 » 4,800 »

160 » 20 » 3,200 »

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liranın aşmı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar sene 4 defa 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birincikanun tarihlerinde çekilecektir.